

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserati:
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izveniš-
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Pe pošli prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6, 50 —
mesec : 2, 20 —

V upravništvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1, 70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 229.

V Ljubljani, v soboto 5. oktobra 1901.

Letnik XXIX.

Brute, ali spiš?

Ko je minulo leto eden naših državnih poslancev na javnem shodu opozarjal merodajne kroge na vsenemško gibanje v Avstriji, takoj mu je »N. Fr. Pr.« potrkala na »predrzo čelo«. Ko pa so lani v Poznanju zborovali poljski zdravniki, je berlinska vlada strogo prepovedala udeležbo slovenskih učenjakov in zdravnikov iz Avstrije. In ko se je letos 28. junija v Pragi vršil sokolski shod, takoj se je oglasila policijska »Kreuztg.« ter Avstriji pretela z odpovedjo trodržavne zveze. »Le politika močne roke more udušiti češko megalomanijo«.

To in druga dejstva iz najnovejšega časa vsiljujejo misel, da ni več mejnikov med starodavno habsburško državo in pruskim carstvom in da smo že pod okriljem enoglavega orla. Kako boječe poskušajo v nekaterih krogih, kaj se govori in kako se sodi ob Sprevi. Niti dihati bi ne smeli, ako to zahtevajo vsenemški bogovi, katerih smoter je: En narod, ena vera, ena dežela, en cesar. Kaj nameravajo in želé, to je Schönerer jasno povedal v Hamburgu.

Najznačilnejši izraz teh teženj pa je: Proč od Rima! Le slepec more tajiti, da ne vidi nevarnosti. Katoliška vera je glavna ovira za prusko zjedinenje. Boj proti »klerikalizmu« je le krinka, pod katero se skriva protestanski obraz. Ako se na Francoskem pojavlja »antiklerikalizem«, so to posledice stoletnega vpliva cerkvi sovražnega modroslovja. V Italiji še živi revolucionarna ideja, ki odrija cerkvene življe. V Španiji je gospodarski polom vsled nesrečne vojske v Ameriki anarhistom utrl pot. Kaj pa v Avstriji pospešuje vsenemško gibanje?

Nemški radikali sicer pri vsaki priliki naglašajo, da je le protestanski značaj pridobil nemški državi moč in sijaj. Res je sicer, da še niso pozabljeni dnevi Kraljevega gradca in Sedana. Take odločilne bitke vplivajo tudi na pozne rodove. Toda smešno je, ako se ta vpliv pripisuje protestanskemu orožju in Lutrovi veri! Kar narod povzdigne in državo ojači, to je v prvi vrsti odločna in modra vlada. Ako v Avstriji ni vse tako, kakor bi moralo biti, je temu mnogo kriva slabost vladnih krogov. Peščici kričarjev so se morali umakniti grof Badeni,

baron Gautsch in grof Thun. Razveljavili so Badenijevi in Gautschevi jezikovni naredbi. S tem je vlada žrtvovala svojo avtoriteto, prusaskim rogoviležem pa dela pogum. Še ob vsaki revoluciji so kričarji skušali le ostrasiti vladne kroge. In če niso našli odpora, temveč videli le prestrašene obraze in šibka kolena, tedaj so drli naprej in dalje, nego so izprva nameravali. Isto velja o vsenemškem gibanju v Avstriji. S plavcami in krikom »proč od Rima« so le trkali na grme. A ko so se prepričali, da zajci beže, razvili so svoje prusko-protestanske zastave. »Jezikovni naredbi se morata razveljaviti, sicer prestopim k protestantizmu«. To je bila prava parola. Ko sta bili jezikovni naredbi dne 17. okt. 1899 razveljavljeni, tedaj se je z vso močjo nemško valovje razgrnilo po češki deželi in drugih kronovinah.

Ko je naš prestolonaslednik izgovoril one zgodovinske besede o vsenemškem gibanju, za katere smo mu kot katoličani in avstrijski Slovani iz srca hvaležni, tedaj je nastal vihar v nemškem taboru, ki je pretel s poginom naši državi. Celo pruska dvorna lista »Reichsbote« in »Kl. Journal« sta metala ognjene strele čez mejo. Od tedaj pa narašča v »zvezni« državi greben mladim petelinom, ki brusijo svoje ostroge ob črno žolnih mejnikih. Podvojili so svoje delo »alldeutscher verband«, »schulverein für Deutsche«, »evangelischer bund«, »Gustav-Adolf verein«, razna planinska in telovadna društva, ki z besedo in denarjem podpirajo vsenemško propagando v Avstriji. Logika protirimskih vskokov je ta, da zahtevajo »nemško cerkev«, ker hočejo nemško državo. Možje se ne varajo, kakor kažejo meklenburški in brunšviški vladni krogi. Meklenburško ministerstvo je v vojvodini dovolilo zbirko in podporo vsenemškemu gibanju. Pozive za podpore podpisujejo redno visoki uradni, vojaški in protestanski dostojanstveniki v Nemčiji. Virtemberska kraljeva družina je v ta namen darovala 15.000 mark, kakor so se prusaki letos hvalili na občnem zboru evangelske zveze. »Magdeburger Ztg.« je nedavno priznala, da so Nemci iz »rajha« poslali že nad osem milijonov mark v Avstrijo za »protestanske duše« in njihove pastirje.

A ne samo to, tudi misijonarje pošiljajo

čez mejo. Nad 60 vsenemških pastirjev »deluje« na Češkem s pruskim denarjem. Nemški cerkveni dostojanstveniki hodijo na avstrijska tla potrjevati svoje ovčice v protestanski veri in pripravljati tla za prusko seme. Ko so 8. sept. Schönererjevci v Ašu rogovlili proti cerkvi in državi, pripeljalo se je na stotine Vsenemcev s posebnimi vlaki z Bavorskega in Saksonskega. Ako pa se, recimo, skozi Ljubljano v Italijo pelje ruski profesor, takoj mu je tiralica za petami. Vsenemški odposlanci so prosti kakor doma, roka pravice zatise oči, ako zadene ob skladanice vsenemških pamfletov in izdajavskih knjižur. Nemški kapital kupuje zemljišča in posestva v naši državi. Na Tirolskem je večina veleposestev v pruskih rokah. Domače delavce odpuščajo, da delajo prostor za pruske posadke.

Za vse to pa vlada nima očij. Ministerski predsednik dr. pl. Körber se je v poslanski zbornici tolažil, da se katoliški cerkvi ni treba bati tega gibanja. Da, Wolf in tovariši ne bodo zrušili stola sv. Petra, toda vse gibanje je politična agitacija pod verskim plaščem. In nasproti taki agitaciji vlada ne sme biti nevrvalna. Ako ta ali oni iz verskega prepričanja prestopi k drugi veri, svobodno mu, tu policija nima nobene posla, ako pa plačani agitatorji javno izpodkopljujejo stebre državi, računajoč na »tohuvaohu«, potem je sveta dolžnost vlade, da ne drži glave v grmu, temveč pokaže samozavest in odločnost proti rovarjem.

Dr. pl. Grabmayr je gotovo pristen Nемец, a izražal je opravičeno indignacijo nad vsenemškim početjem. V Gablonci je dr. Eppinger na javnem shodu ostro obsojal izdajalstvo, ki skuša nemške dežele odtrgati habsburški dinastiji. In minulo sredo je dunajski župan dr. Lueger na javnem odru govoril pomenljive besede: »Neverujetno je, kaj pri nas uganjajo protirimski agitatorji. Gotovo je ni države (vladni zastopnik začne marljivo pisati. — Dr. Lueger: Prosim, le vse natančno zapišite, to je potrebno!), ki bi, kakor pri nas, trpela tako gibanje, ki je izključno političnega značaja. »Proč od Rima« ima le ta namen, da Avstrijo pripravijo za nemško državo. V nobeni državi bi tega mirno ne gledali. Znano je, da pošiljajo v Avstrijo milijone

mark, s katerimi pospešujejo to gibanje, in da nemški pastirji vodijo delo. (Klici: Sramota! Tega ne bomo več trpeli!) Vse gibanje »proč od Rima« je organizovano izdajstvo države; toda, v Avstriji roke križem drže, ko rovarji izpodkopljujejo tla«. Burno odobravanje mnogobrojnih poslušavcev je pričalo, da je neustrašeni dr. Lueger vsem govoril iz srca. Zato opravičeno vprašamo vlado: Brute, ali spiš?

V obrambo.

(Dopis z Notranjskega.)

Duhovski stan je dolgo in vseskozi zvesto deloval v zvezi s svetno inteligenco za prerojenje in razvitek naroda, in sicer z navdušenjem. Toda kmalu so ga jeli odrihati na stran. Videli so, da se to godi po nemških deželah, kjer ima semitski element prvo besedo, in začeli so tudi doma posnemati ter ščuvati na duhovnike. Že ob času najhujše borbe proti nekdanjemu nemčurstvu se je izrazil svobodnomiseln notranjski prvak: »Sedaj farje še potrebujemo. Toda kakor hitro bomo trdno sedeli v sedlu, jih bomo bacnili na stran.« »Slovenski Narod« je to nalogo sprejel in sistematično izvajal.

Vseskozi je kuril ogenj mržnje in nasprotovanja do duhovskega stanja, od začetka v manjši meri, toda čimdalje hujše in strastnejše. Odkar je pa dr. Tavčar stopil listu na čelo, se je uprizorila takozvana »farška gonja«. Psovka »lar« se poprej nikdar ni tiskala, dr. Tavčar jo je vpeljal v salon. Zaprisegel je, da mora duhovnike kot parijske v lastnem narodu osamiti in doseči, da bodo pastirji brez črede. Kolikrat so te in enake besede stale v »Slov. Narodu.« Le čitajte, vi ljubeznivi naši nasprotniki, o prostih urah za kratek čas v poprejšnjih letnikih tega lista in prepričali se boste, koliko se je grešilo zoper duhovščino. Mislili ste, da je že nastopila doba, od vas težko pričakovana, ko se na duhovnike ni treba čisto nič več ozirati, in ko bode ob volitvah vselej tisti kandidat zmagal, ki bo najhujše čez duhovnike zabavljal.

Toda napeta struna počí. Dolgo časa je duhovščina mirno prenašala preziranje in zabavljanje. Vedno je mislila, da se bodo »Mladoslavenci« in poznejši »naprednjaki« izpametovali in izprevideli, da v našem majhnem narodu ne kaže delati tacihi po-

LISTEK.

Kniggejevo »občevanje z liberalci.«

Gospod vrednik!

Nikari se čuditi, kedar Vam pride to-le moje pismo v roke. Dogodki zadnjih dnij pri Vas na Slovenskem so mi potisnili pero v roko. Čul sem, da je ostro napadel »Slovenski Narod« v sredo Vašega gospoda knezoškofa in tudi loške uršulinke, češ da se ne obnašajo dosti fino nasproti liberalcem.

Ko sem to slišal, obšla me je groza. Prav resno sem se začel bati za slavo svoje po celem svetu razširjene knjige o »občevanju z ljudmi.« Zapazil sem s strahom, da ima ta moja glasovita knjiga velikansko verzelo, katero moram nemudoma zadelati.

Oziram se v omenjeni knjigi na občevanje z vsemi mogočimi ljudmi, samo na ono z Vašimi liberalci pa ne. Čudim se, da me radi tega že ni napadel »Slov. Narod«, ker bi se iz dejstva, da v knjigi o »obče-

vanju z ljudmi« ne omenjam občevanja z liberalci, nazadnje tudi sklepati dalo, da teh ne štejem med ljudi. Prav lahko bi me bil torej omenjeni list že zdelal. »Klerikalec, nazadnjak, mračnijaški čuk, analfabet, surovež« vse to in še marsikaj družega iz bogatega svojega arzenala, kjer ima shranjeno najfinejše in najelegantnejše politično orožje, bi mi bil »Narod« lahko zmetal na glavo. In vendar si laskam, da sem bil do sedaj na glasu kot zelo uljuden človek. Vesel sem torej, da sem že v grobu, kjer imam mir.

Toda tega pa ne morem trpeti, da bi kedo o moji knjigi trdil, da ni popolna. Premislil sem torej v naglici stvar in Vam pošiljam kot dopolnitev knjige o »občevanju z ljudmi« nastopna pravila o občevanju z liberalci.

Kedor si hoče pridobiti simpatije liberalcev, temu sem napisal ta pravila. Kaj bo pri tej pridobitvi izgubil, to bo pameten bravec itak sam videl, ko bo prečital ta moj navod.

Pravila o občevanju z liberalci:

1. Kedar Te doleti izredna sreča, da

srečaš na cesti liberalca, padi precej pred njim na trebuh in skrij svoj obraz v prah. Ako Ti postavi liberallec potem nogo na tilnik, bodi prepričan, da Te je doletela zaslužena sreča.

2. Kedar Ti izkaže liberallec povse nezasluženo čast, da s Tabo govori, kaže naj Tvoj obraz tisto srečo, katero moraš spodobno občutiti ob takej priliki.

3. Kar liberallec trdi, to Ti bodi sveto in če je še tako neumno, sicer si neolikan.

4. Ako se je liberallec tako prijaznega izkazal, da Te je zmerjal in psoval, poljubi mu roko.

5. Imej vedno pred očmi veliko resnico, da pri občevanju z liberalci veljajo Kniggejeva pravila o občevanju z ljudmi — samo zate.

6. Govorance liberalcev občuduj in če so še tako neumne. Čul sem zadnjič, da je doli na zemlji nekdo trdil, da imajo nekateri liberalci ustno grižo. Ta človek je bil brez dvoma surovina prve vrste.

7. Imej vsacega liberalca in naj se je še tako malo učil, za modrijana prve vrste.

Ako torej sodi kak liberallec o tem ali onem pisatelju ali mislecu ali o kakem pojavu v javnosti, bodi Ti ta sodba sveta, če je tudi morda brezmiselna.

8. Kupuj samo pri najhujših liberalcih. Ako zapustiš zagrizenega liberalca, od katerega si dosedaj kupoval blago, katero potrebuješ, nisi olikan človek, ker liberallec zaničuje samo Tebe, Tvojega dejanja nikdar. Njemu se gre torej samo za stvar ne za osebo.

9. Sploh bodi prepričan, da velja o vseh liberalcih, kar je rekel pesnik svoje dni nemškim liberalcem v obraz: Ihr erweist Euch in Gnaden — nur demselben wohlge-wogen, — der vor Euch steht gleich der Bittschrift — in der Mitte eingebogen.

To so v naglici pravila za občevanje z liberalci. Navedel bi jih lahko še več, pa za prvo potrebo že tudi ta zadostujejo.

Pozdravlja Vas

Vaš

Knigge.

Olimp, dne 5. oktobra 1901.

skusov, da treba tako važen stan, kot je duhovski, vpoštevati.

Dolgo, predolgo so nekateri duhovniki, ki jih sedaj »kameleone« nazivate, čakali in tudi molili, kakor molijo še sedaj, da se cela stvar zasuče zopet na pravi tir in se zopet proglasi sloga vseh slojev in stanov za delovanje narodu v blaginjo. Zaman. Zabavljanju ni bilo konca. Duhovščina, ki so jo začeli naprednjaki, oprijemši se priimka »liberalci«, od dne do dne hujše napadati, ni mogla več služiti za sramotno tarčo. Sprejela je vsiljeni boj, ki je bil za sedaj izvojevan 12. dec. 1900 in 12. sept. 1901 ob volitvah za državni in deželni zbor z velikansko zmago kat.-narodne stranke.

Hoteli ste klerikalnemu zmaju vrat zaviti, toda namestu njega se je zvrnil liberalni modras na tla, in sicer tako smrtno zadet, da ne bo nikdar več okrevale. Vse pomočke ste uporabili, prav po izreku: »In extremis extrema tentanda«; pisali ste o nas tako ostudno in brezobrazno, da so Atilovi Huni proti vam omikanci prvega reda. Pa vse je bilo brez vspeha. Dali smo vam, da imate dovolj za nekaj let. Najmanj tri kolesa pri vozu slovenskega liberalstva so strta. Smilite se nam, vrnite se, če ste pametni, nazaj v naš tabor, iz katerega ste uskočili ter započeli ultraliberalno politiko, ki se ne prilega našemu vernemu narodu. Nismo mi kameleoni, marveč vi, ki ste še pred par leti pisali, da je »vera sestaven del našega narodnega bitja in nam bo vsikdar sveta in nedotakljiva.« Kako izpolnjujete to svečano obljubo, katere verske točke niste še opljuvali, kdo je tedaj nedosleden, kdo se izpreminja?

Mi pa pojdemo naprej, dokler ne bo kriza popolnoma rešena. »Jamais arrièree! Ne za las nazaj, je naša parola, ki se je bodemo strogo držali. Psovke in pest debele laži, kakor jih je nakopičil v 221. št. »Slov. Nar.« bojeviti dopisnik z Notranjskega v Logatcu, se nas tako malo primejo, kakor race voda. Po tako groznem porazu bi bilo najbolj modro molčati, kakor je to storil »Udit. Tovariš«, in tiho požreti grenko medicino. Toda od »Sl. Nar.« smo že naprej pričakovali, da bo sprožil od srda in gnjeva nabasani top ter spustil projekte po vsej deželi. Tudi v Planino je priletelo nekaj zrn, ki niso pa nikogar zbolela. Takov »greenhorn« nas ne more razžaliti. Nadutost njegova je sicer tako dolga kakor meridian, ki sega okoli in okoli zemeljske oble, toda za nas je taka brezpomembna oseba manj kot atom prahu v zraku. Dovtipen hoče biti, pa ne ve, da se dovtip ne da poklicati kakor šolarček k tabli. Norčuje se iz kaplana Legata, kako je po Lazih agitiral. Da, agitirali smo in bodemo, zato imamo kot volivci popolno pravico. Naša agitacija se je pa šele tedaj začela, ko smo izvedeli, da dva nezrela dijaka, povrh še tujca, ki pri nas nimata ne domovinske ne volivne pravice, hodita po hišah in da se hvalisata: 25 jih že imamo. Sicer pa agitacije od strani duhovščine ni dosti treba. Vo-

livei so sami dobro izurjeni in zaupni moške izpolnijo svojo dolžnost v polni meri.

Dobili ste res 18 glasov, pa kakšne močice imate med seboj? Le dobro si jih oglejte, ali morete biti nanje ponosni? Mi smo imeli 95 glasov in sicer 9 več kot pri državnozbornski volitvi. Sedaj pa vzemite v roko svinčnik in računajte! Ko bomo še desetkrat volili dež. poslance — izmed onih ki so 12. sept. volili, bo težko kateri ušakal — boste še zmeraj vkljub vsemu napredovanju za več kot polovico zadej. Torej le nikar »farbati« občinstva! Tako grdo smo vas vrgli, da vse jetično kašljanje po časniki ne bo zakrilo odmeva vašega padca. »Naš kmet vstaja«, pravite. Da, vstal je, a vstal zoper vas, in vas neusmiljeno zavrnil in obsodil!

G. P e h a r č e k, kakor ga zašmehljivo pišete, se lepo zahvaljuje za kompliment, ki ste mu ga napravili. Kar lomiti ga je začelo od smeha, ko je čul, da je dosegel čast v »Slov. Narodu.« Ne prime se ga pa prav nič tega samoglavca. On ima živce kakor iz železne žice. Agitirati pa zna tako imenitno, da niti enega volivca ni pridobil. Pravi pa, da se bo v prihodnje bolje naučil in potrudil, tako da si bo zaslužil dva peharja pohvalnih pisem od naše stranke.

Tudi g. župnik Podboj se je po nasvetu nekega šaljivca izrazil, da bo dopisnika »Sl. Nar.« vzel za dvornega lakaja, kadar postane tržaški škof, toda pristavil je, da mu bo večkrat ušesa premencal, če ne bo rad ubogal! Plač mu bo prav lepo dajal, zato ker ima mnogo prihranjenih novcev. Od vsake pobotnice, ki jo podpiše, zahteva 10 kr. Le pomislite, koliko krajecarjev se mu je že nabralo od samih pobotnic.

To so gorostasni zaslužki! Dijete uradnikov in inštrukcije učiteljev kar izginejo proti njim. Šest pokojninarjev ima v župniji, ki ga bodo kar zasuli z denarjem. Kaj pa še le pogrebi, ti, ti so mastni! Res, da g. župnik vse ubožce tako pokoplje in celo na dom po nje pride, če ga kdo zaprosi ter še sv. mašo brezplačno opravi in brez številca prošelj siromakom spiše in mnogo vbogajme razda, toda klerikalcem ni verjeti, če prav bi deset prič priseglo, da je istina.

»G. kaplana Legata še sedaj skeli, tako gorke je dobil od župnika Podboja, ker je preslabo agitiral.« Škoda, da ni »Narodov« dopisnik za duhovna študirali in v Planino kaplanariti prišel, ta bi jih bil šele zaslužil, ker se mu je agitacija tako klavarno obnesla, 25 so jih imeli, pa samo 18 štel. Prebito malo za toliko truda!

Toda dovolj za danes! Predaleč nas je pero zaneslo. Prihranimo še drugi del za takrat, ko bo izšlo sekularno delo: »Zgodovina grajščinskih gozdov.«

Burska vojska.

Najnovejšo poročilo z bojišča v južni Afriki se glasi, da se angleške čete pomnože. Ta mesec je dve leti, odkar angleška sve-

točna moč z vsemi vojnimi silami skuša uničiti burski rod. Že dve leti Angleži puštošijo z ognjem in mečem tujo deželo, a še ni konca krvavega plesa, treba je novih čet iz Anglije, novih požigavcev in morivcev iz Indije. Komaj so v Haagu »mirovni gospodje« podpisali svoje sklepe, ko Angleži iz trte zvijejo vojsko proti peščici burskega rodu, ki ni hotel tilnika ukloniti angleški požrešnosti. Še ni dovolj krvi, joka in gorja, angleški narod — ako smemo verjeti časnikom — zahteva boj do zadnjega Bura. Iz pohlepčnosti po zlatu in diamantih se je vojska rodila, na tisoče mož je žrtvovalo svoje življenje za angleške diplomate in borzne špekulante, a ljudstvo ni še nasičeno, slovesno pozdravlja, z zlatom obsiplje generale, ki se vračajo v domovino namesto v ječo. Ko so Kitajci oblegali evropsko poselaništvu, bila je vsa Evropa na nogah, da varuje svoje državljane in mejnarodno pravo. Neštete milijone so evropske države potrošile, da Kitajcem vtepo strah v pete. Ko pa se burski rod bori za svoje pravice, za svojo domovino in svobodo, ne zgane se omikana Evropa, da bi Angležem narekovala ali vsaj svetovala častno premirje.

Obračali so oči na ruskega carja, ki je sprožil mirovno konferenco; burske odposlanstvo je iskalo pomoči v Evropi, toda oholi Angleži so izpočetka odklonili vsako posredovanje. Angleži hočejo menda v južni Afriki imeti svoj »training ground«, vojaško vežbališče, koder mladi angleški lordi streljajo na ljudi, kakor na zajce. Ne, to ni ironija, ampak gola istina, kajti mej Angleži je dozorela misel, da bodi južna Afrika »strategično središče« za obrambo Indije in stare domovine. Tu naj se vadijo vojaki v orožju v vojski proti Burom, ker ni treba plačevati odškodnine za poljske poškodbe. Osel, kdor prisega na hvalisano humanost začetkom dvajsetega stoletja!

Od pričetka do današnjega dne so Angleži zasmehovali mejnarodno pravo in v vseh kulturnih državah veljavna vojna pravila. Divje tolpe v tridesetletni vojski so poznale toliko človekoljubja, kakor plemeniti lord Kitchener, bivši civilni inženjer, ki je Bure proglasil za bandite. S tem je »slavni« general osmešil sebe in Angleže, ob enem pa burske »bandite« prisilil do skrajnosti.

Po poročilih z bojišča je težko presoditi položaj. A gotovo je, da so Buri še vedno na angleškem ozemlju ali na mejah in da so mnogi angleški generali obkoljeni od burskih oddelkov. Angleži morejo Bure uničiti, ako postrele ali polove zadnjega moža, ki more še puško nositi. V doglednem času pa je to nemogoče. Buri dobivajo vedno novih bojevnikov, živeža in streljiva pa si »izposojujejo« od Angležev samih. »Morning Post« trdi, da je sicer Burov na bojišču le še okoli 14.000 mož, da pa se jim pridruži gotovo 10.000 afrikandov. Sedaj v oktobru se prične deževje in na to računajo Buri, da se odpočijejo njihovi konji in pomnože njihove čete.

Stara Evropa pa molči, ko Angleži

svojevoljno s topovi in jeklom, ognjem in dinamitom širijo svojo kulturo po afriških deželah. Zato pritrujemo staremu vojaku, ki je pisal nedavno: »Kaj je mejnarodno, kaj vojno pravo? Gole iznajdbe, s katerimi mučijo kandidate pri izpitih! Nesrečna burska vojska ima vsaj to dobro stran, da je vsa moderna humanost velika laž.«

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. oktobra.

Razprava o državnem proračunu

bo glasom poročila krakovskega oficijelnega glasila »Czas« morala biti dognana že v jesenski dobi parlamentarnega zasedanja. V razpravi bo namreč proračun za leto 1901 (ne 1902) ter naknadna odobritev proračunov za vso dobo od leta 1897, ki radi burnih dogodkov v prejšnjem državnem zboru niso bili ustavno rešeni. Vse informacije, pravi omenjeni list, se ujemajo v tem, da hoče vlada imeti proračunsko razpravo dovršeno v jeseni. Zimsko zasedanje je odmenjeno samo razpravam o avtonomnem carinskem tarifu, nagodbi z Ogersko in trgovinskih pogodbah. Ravno iz tega razloga se snide državni zbor prej, nego je bilo poprej določeno. Veliko vprašanje pa je, če bo proračun v odseku in plenumu zbornice rešen do božičnih počitnic. Resna obstrukcija od katere koli strani je, kakor se vladi dozdeva, sicer precej izključena, toda pričakovati pa moramo vendarle več burnih prizorčkov, s katerimi se bo potratil čas ene ali druge seje. Iz tega razloga prevladuje v nekaterih krogih mnenje, naj bi se proračunska razprava čim največ možno skrajšala, kakor se je to zgodilo v letu 1891. — Ta predlog krakovskega lista bi imel le tedaj praktično veljavo, ako bi mu pritrdile vse parlamentarne stranke. Na to pa skoro ni misliti, ker je ravno pri proračunski razpravi toliko prilike za pojasnila in pritožbe in ker že štiri leta v zbornici ni bilo proračunske razprave.

V zadevi popolnitve prvega podpredsedniškega mesta

se je oglasil sedaj tudi tirolski konservativni list »Tiroler Stimmen«. Strinja se list popolno z mnenjem praške »Politike«, ki je pisala, kot smo omenili, da bi bilo edino pravično, če pride na mesto prvega podpredsednika sedanjí drugi podpredsednik dr. Záček in da bi bilo to popolno v smislu stare in dobro pogojene prakse poslanske zbornice. Nemškimi liberalcem seveda tak predlog še sedaj ni pogodu in pogrevajo stare laži o kameleonski politiki nemških konservativcev. Pravijo, da se gre tem samo zato, da bi levica ne bila zastopana v predsedstvu, na to pa niti nočejo misliti, kaj bi bilo edino pravično. — Dunajska »Informacija« javlja, da je sedaj misel na dr. Záčka stopila bolj v ozadje in da je izvolitev katkega člana krščansko-socialne stranke, bržkone dr. Pattaja zelo verjetna.

Krvna osveta.

(Prosto prevel G. M.)
(Dalje.)

Po kratkem mraku se je vlegla noč. Hladen veter zapihne; poslednji senčnati obrisi najbližje okolice izginejo. Gosta tema se polagoma zopet jame izpreminjati v sivo meglo. Votličasto kamenje po dnevu od solnca razžarjeno je postalo vlažno, kakor bi se parilo; grobna tišina je vladala okrog in okrog, niti najmanjšega glasu ni bilo čuti.

Tudi v Ivanu se je polagoma umirilo; sedeč si pokrije oči z rokami. Odlegalo mu je; podobe že zdavno pozabljene in ravno kar doživljene mu vstajajo ter se stopé v dušne občutke, ki mu milo in tužno objemajo srce.

Kako ljuba mu je bila vendar Tevta, hči Županoviča, že od mladega! Kot mal deček si jo je zaklenil v svoje srce, ko sta na oglajenih pragovih ploščah igrala s pisanimi kamnički ali v senci maslin pletla iz listov borne granatove meje vence hišnemu čuvarju; ali ko sta hodila pozneje s starimi na polje, ki so z velikim trudom izsiljevali kameniti zemlji borne pridelke; ali ko sta gonila koze na mršavo pašo ter prepevala po grebenastih višavinah grmičastih

nadzidinah tužne pesnice. Kako jo je pozneje pri razposajenih igrah polrasle mladine jemal v zavetje proti surovosti vaških pahljavcev in kako mu je to vračevala z otroško naklonjenostjo! On sam je bil, kakor vsi vaški otroci, živ, bojevit, neugnan, ošaben in zadrhljiv kljubovalec. Toda kako hitro je zvođenela njegova strastnost, kadar ga je ona pokarala s svojimi temnimi očmi ali očitajočimi besedami. Bolj jo je ljubil, kakor svoje lastne brate in sestre.

Ko je potem odrastel v mladenča in ona postala dekle ter stavila običaj in urasle šege marsikake pregraje, tedaj se je zdelo, kakor bi se bila odtujila. Često se ga je lotilo trpko gorje, ako se je izogibala vidoma njegovim slučajnim prijaznostim. Srdita sumnost mu je pograbila srce, ako je menil, da pogledujejo mladeniči za njo. Kadar je zabrenkala ob prazniških priložnostih tamburica na prostem pred vasjo ter so prepevali kolo igraje mej vriskanjem in ploskanjem starih ter je smel ž njo vrteti se in je ona svojo gosposko obrisano glavicu, na kateri jej je ljubko sedela čepica, k njegovemu obličju dvignila ter ga polno pogledovala s svojimi vranjimi očmi, tedaj je menil, da sme iz njih brati, da mu je še

vedno tako dobra, kakor poprej. In čudno, čim gotovejšega se je čutil o tem, tem bolj je bil plašljiv, tem menj je imel poguma, da bi se jej zaupljivo približal.

Ko je bil potem mej vojščake potrjen in je napočil dan slovesa od domače vasi in domačih, ko je zadnjikrat stal pred njo, tu jej je hotel povedati, da naj se ga zvesto spominja, dokler se ne vrne ter nekega dne poprosi gostoljubnega sprejema v hišo njegove očeta. Videl je, kako jej je stopila solza v oko, ki se je skrila na vejicah ter se počasi potočila po licih. Tako mu je bilo hudo, da bi bil skoprnel; hotel je govoriti, toda jezik mu je bil težek kakor svinec, tudi njemu so se porosile oči. Tovariši kličejo, nemo jej seže v roko in gre.

Potem je odšel z onima dvema v Pulj. S prva se mu je trdo zdelo, daleč od doma, daleč od svojega najljubšega, privaditi se tujim razmeram, vojaškemu strahovanju in redu. Tiho v sebi je hranil skrivnost, celo svojemu prijatelju Milanu je ni nikdar razodel. Pač sta ga ona dva čisto zbadala, da je pustil svoje srce v domačih gorah, kadar je o prostih večerih tiho in sanjavo sedel pri vinskem vrču v mornarski pivnici, kamor so začetkoma skupno zahajali. Ker ju je ob

priliki zavrnil, pustila sta ga v miru. Z Nikolajem Grgičem se je radi službenih razmer sprl zopet svojo voljo, in prav mu je prišlo, da so jih po dovršenem novinaštvu pridelili na krov raznim ladijam.

Odslej ni drug od drugega skoraj ničesar zvedel, dokler se niso po mnogih letih in raznih daljih voznjah zadnjič sešli v Pulju. Že so pričakovali odpusta v domovino. Kar pridelijo Ivana nekega dne neki zalogi na suhem, kjer naleti v prvič na Nikolaja. Zdelo se je, da so pozabljene vse prejšnje razprtije, in še tistega večera gresta skupaj v neko hrupno mornarsko pivnico.

Veseli pomorščaki so želeli Istrijanca, katerega so dolgo pogrešali, sedaj si ga pa privoščili po volji. Veselje je postajalo čim dalje večje in glasneje; mornarske pesmi so jele krožiti, čul se je smeh, dovtipi in robate šale. Veljale so deloma Marjeti, natakarici, na kateri je Ivan kmalo opazil, da jej je on posebno po godu. Vino ga je spravilo v dobro voljo, in udal se je njeni nagajivosti, čeravno mu je ostalo srce prav hladno, a pri tem ni opazil, da je zbudil ljubosumnost svojega rojaka Nikolaja in še nekega mornarskega krmilarja, ki nista jemala to reč za tako lahko in nevažno.

Volitve v Jászberényju.

Akoravno sta bila oba kandidata pri volitvi v tem volivnem okraju pristaša mažarsko liberalne stranke in oba nasprotnika pravih ljudskih teženj, vendar se vse ogerško in avstrijsko časopisje obširno bavi s to najbolj škandalozno volitvijo na celnem Ogerkem. Zmagal je sicer Szellov pristaša in dolgoletni zastopnik tega okraja grof Albert Apponyi z večino 43 glasov proti samostojnemu kandidatu, Banffyjevemu Almáju, toda malo hipov pred izvolitvijo nihče ni pričakoval takega izida. Volitve je trajala od 8. zjutraj dne 2. t. m. do pol 5. ure popoldne naslednjega dne, torej skoro 33 ur. Volivni komisiji je predsedoval bivši župan Török, ki ga je vlada svojedobno morala vreči z županskega stola, in zagrižen nasprotnik Apponyjev. Török je takorekoč prisegel, da bo vrgel dosedanega poslanca. In res so vsa znamenja kazala, da se to uresniči. Opoludne družega volivnega dne je imel Almásy znatno večino in listi so v posebnih izdajah naznanjali svetu poraz Apponyjevega. Do tedaj namreč več sto Apponyjevih volivcev ni moglo izvršiti volivne pravice. Celih 30 ur so morali čakati, stisnjeni v neki ozki ulici, a če se je kdo izmed njih predrznil na volišče, takoj je moral nazaj na ulico, češ, da še ni prišla vrsta nanj. A ti so vztrajali v kljub temu, da so imeli pri delu ogromno škodo, mej tem ko so Almásyjevi volivci že zjutraj prvega dne lahko se podali iz Jászberényja. Računali so Török in njegovi trabantje, da se bodo Apponyjevci utrudili in naveličali prenašati glad, vročino in nočni hlad na prostem. Trikrat je ta mažarski unicum zaključil oddajanje glasov in proglasil Almásyja za izvoljenega, vendar je na pritožbo nekaterih inteligentnejših volivcev državni pravdnik posegel vmes in izposloval, da se je ob pol 5. uri vendarle završila volitev. Vladnega posredovanja bi seveda ne bilo, ko bi ne bil v nevarnosti ravno vladni kandidat. Oficijelni »Pester Lloyd« prinaša zelo obširno poročilo o tej škandalozni volitvi in napoveduje famoznemu Töröku, da ne odide zakoniti kazni.

Zadeva zavoda sv. Jeronima poravnana?

„Agenzija Stefani“ je objavila predvčeranjim že omenjeno oficijelno noto, na podlagi katere je preporna zadeva poravnana vsaj za bližnjo dobo. Glasom tega poročila se je doseglo mej italijansko in avstro-ogersko vlado porazumljenje v zadevi sv. Jeronimskega zavoda. Obe vladi sta priznali potrebo nadaljnjega obstoja tega zavoda, ki pa mora ohraniti svoj prejšnji, torej ne samo izključno hrvaški značaj. Vladni komisar se je moral umakniti, a na njegovo mesto ne pride pravi rektor Pazman, marveč legacijski svetnik pri poslaništvu v Vatikanu grof Rudolf Coronini, sin pred kratkim umrlega goriskega deželnega glavarja grofa Frana Coroninija. Temu poročilu dostavlja dunajski »Vaterland«, da je sedaj nada opravičena, da bo komisar avstrijske vlade zavodu pripomogel zopet do onega značaja, ki ga je označil papež v svojem znanem pismu. — Dunajska »N. Fr. Pr.« meni, da je iz uradne kvalitete provizornega oskrbnika sklepati, da je tudi Vatikan pritrdil temu načinu rešitve kočljivega vprašanja, in da je s tem odstranjena nevarnost eventualnih nadaljnjih razporov. — Temu pa bržkone ne bo tako, ker je skrajno sumljiva pisava rimske »Tribune«, ki čestita italijanski vladi na njenem političnem vspehu v tem vprašanju. Načelo suverenitete države je ostalo intaktno, ki ni moglo (?) priznati, da bi papeževo pismo posegalo v lastninska vprašanja na italijanskih tleh. Avstro-Ogerski se je priznal samo protektorat nad zavodom. — Hrvatski stvari, kateri je papež odločil ta zavod, s to rešitvijo pač ni dosti pomagano in upati je, da v tem oziru ni izpregovorjena zadnja beseda.

Berolinski mestni očetje in cesar Viljem.

Znano je že izza volitve svetnika Kaufmanna berolinskim županom, da ne vlada najlepše prijateljstvo mej berolinskim obč. zastopom in nemškimi cesarjem. Izvoljeni Kaufmann prvič ni bil potrjen in tudi sedaj še ni nikake odločitve v zadevi njegove iz-

volitve. Sedaj je pa še nova stvar poostрила obstoječe nasprotstvo. Magistrat je sklenil, zanašajoč se z vso gotovostjo, da bo načrtu pritrdil tudi cesar, da se izpelje mestna cestna železnica preko ceste »Unter den Linden«, in za to napravo potrošil že 10 milijonov mark. Kar naenkrat pa pride najvišje povelje, da se ne sme graditi nad, pač pa pod cesto. Nadžupan Kirschner se je v zadevi takoj hotel obrniti do cesarja, a zaprosena avdijenca mu je bila dvakrat odbita. Zamotana zadeva je bila v četrtek na dnevnem redu mestnega zastopa in po daljši, zelo burni razpravi mej nadžupanom Kirschnerjem in soc. Singerjem sprejeta s 95 proti 20 glasovom resolucija, v kateri se izreka obžalovanje nad tolikim preziranjem magistratove želje in naroča magistratu, naj stori vse nadaljne potrebne korake. Proti resoluciji so glasovali Singerjevi tovariši in nekateri nacionaisti, ki pa sicer niso znali navedi nikakega vspešnejšega sredstva, ker s pravdo pri upravnem sodišču se ničesar ne opravi.

Francoske kongregacije.

Pariški »Temps« priobčuje o francoskih redovih sledeče podatke. Skupno je sedaj na Francoskem 1663 redov, 152 moških in 1511 ženskih; od teh je 5 moških in 905 ženskih bilo avtorizovanih že pred uveljavitvijo zakona, 147 moških in 606 ženskih pa neavtorizovanih. Poslednje naštetih redov ima 4292 naselbin, in sicer 2010 moški in 2282 ženski redovi. 276 avtoriziranih ženskih redov je brez vladnega dovoljenja otvorilo 10.970 zavodov, 5 moški pa 1276. Za vse te zavode treba prositi dovoljenja državnega sveta. Če bi vsi redovi vložili prošnje moral bi parlament razsojati o 753 prošnjah, zadevajajočih 4292 zavodov. Dosedaj je prosilo državne avtorizacije 416 redov, od teh jih pride 351 pred parlament in 65 pred državni svet. Mej poslednjimi so lazaristi s 40 zavodi in pa sestre sv. Vincencija Pavlj. z 2135 zavodi.

Novo nastitstvo proti francoskim redovom.

Francoskemu pravosodnemu ministru Monisu se zdi znani kongregacijski zakon vse preveč mil. Izdal je torej te dni še eno okrožnico na vse generalne prokuratorje, s katero jim podaja v roko nove vrste bič za vse one kongregacije, ki niso prosile državne avtorizacije ali pa jo jim parlament odreče. Gre se v tej okrožnici za konfiskacijo imetja posamnih redov. Prokuratorjem se zabičava, naj strogo pazijo, da bodo podrejena sodišča brezobzirno izvrševala zakon. Vsem kongregacijam, ki do 1. okt. niso vložile prošnje, se mora takoj zapleniti premoženje v smislu izvršilne naredbe. To pa mora glasom te okrožnice veljati tudi za one redove, ki so se izselili pred določeno dobo in prodali svoje imetje zasebnikom. Vse take pogodbe je smatrati za neveljavne in se mora tudi proti njim izvesti zakon. A tudi kongregacijam v Algiru Monis ne prizanaša, akoravno je kolonijalni minister zahteval, da za te ne sme veljati kongregacijski zakon. Vse mora zapasti likvidaciji. Če sodišče samo takoj ne imenuje likvidatorja, naj prokurator nemudoma obvesti Monisa, sam pa ukrene, kar potrebno. Na ta način bo seveda Monis najprej obračunal s vsemi redovi, framaonstvu pa storil uslugo, kakoršne morda niti ni pričakovalo. In vse to se dogaja v deželi, kjer vlada »absolutna svoboda«.

Položaj v Južni Afriki.

Lord Kitchener je bil v zadnjih dneh zelo radodaren s priznavanjem zmag svojim četam. Ta njegova gostobesednost pa je londonske kroge kmalu vznemirila. Pričakovali so namreč, da ta vesela poročila ne pomenjajo nič dobrega. In niso se varali. Poraz, ki ga je povzročil generalu Kekevidhu burski general Delarey blizu Pretorije, jih je poučil, da je njih položaj celo sredi Transvala zelo kritičen. Pri Medwilu, 24 km zahodno od Rustenburga, so po angleških poročilih 1000 mož močni Angleži sicer »odbili« napad Delareyev, a njih izgube so tolike, da pač ne morejo govoriti o zmagi. Ubita sta dva častnika in 31 mož, 11 častnikov in 48 mož je smrtno ranjenih, 3 častniki in 26 mož je lahko ranjenih, o 40 ranjenih pa Kekevidh niti ne ve, kaj

se je z njimi pripetilo. Ravno tako poročilo ničesar ne ve o številu ujetih Angležev. — Take »zmage« londonskih krogov pač ne morejo zadovoljiti.

Dopisi.

Iz Št. Petra na Notranjskem, 3. oktobra: Molčali smo po minulih deželnozbornih volitvah, dasi smo imeli povoda govoriti veliko več, kakor naši vkljub vsej bahatosti in domišljavi zavednosti tako grozno poraženi nasprotniki; kajti neustrašeno je šlo z nami 170, z onimi le 50 volivcev. Najmanje smo tedaj pričakovali po vsem tem, da pride kedaj med svet taka budalost, kakor je ona v »Slov. Narodu« z dne 23. septembra t. l. z mastnim podpisom: »Šempeterski naprednjaki«. Dobro vemo, koliko je pri nas teh. Še bolje pa smo prepričani, da niti petorica ne odobruje takega kvakanja in da se sramujejo tega lastni njih pristaši. Čakali smo, da se morda čuje kaka obsodba te bedastoče. Če je ni bilo, naj si pa stranka sama skuša oprati ta sramotni madež.

S temi ljudmi niti ne bi govorili, ker je to pod častjo vsakega poštenjaka, a imamo drugih vzrokov, da se oglasimo. Kljukci, s katerimi se nikdo boriti ne mara, hočejo odlagati »bojno kopje«, kakor kakšni junaki in se zatekajo k »boginji zmage«. Ali ne veste, da ste iskali v sedanjem boju kot agitatorji Vaše »boginje« med — voli, a Vas je priprosta kmetica poslala — k telicam. Taka je Vaša veljava pri ljudeh.

Čemu »čencurite« o agitaciji »črncev in njihovih podrepnikov«, kakoršne »ni še videla šempeterska občina«. Kako ste mladi! Vprašajte starino, Matevža, ta Vam bo drugega odgovoril. Mi Vam pa povemo »v brk« javno mnenje, da s tem le hočete speljati na led, ali po domače povedano, prikriti pred poveljniki iz Ljubljane, koliko lepih kronik ste izdali pri agitaciji. Prejeli ste jih namreč lepo svoto — ne od kurata v Trnju za »pošto«, pač pa od drugod. Javna tajnost pa je, da so se jih naši ljudje branili kakor strupa. Zato ste tudi brzojavili v Ljubljano takoj po sramotnem porazu, da se 60 volivcev ni vdeležilo volitve, a so bili zopet le naši z delom, boleznijo in sejmom zadržani možje. Dokažite nam v prid Vašej naprednej stranki pravomočno, kam ste šli z denarjem, ako ga niste vrnili, od koder je došel!

Vsled preoblega denarja ste menda tudi pamet zgubili. Kedo se Vam ne smeje! Celo »zraven ste bili«, ko se je zlorabljal »leca« in pred vsem tudi — »spovednica«. No, če kedo, gotovo Vi slišite travo rasti! Pripeljite nam vendar vsaj jednega svedoka! Pa morda imate v svojej naprednosti napeljane »telefone« do svojih postelj ali vsaj gostiln!

Smešiti hočete vse, a ne opazite, da se Vam smeje vse. Zlasti ste si vzeli »na piko« našega občinskega slugo, akoravno mu še pravega imena ne veste. »Kramarjev Pavl« je tu nepoznan. Pravi naš sluga ima pač več v peti, kakor vsi taki in jednaki dopisniki v glavi, ker bi mu sicer vendar ne dajali v jednej sapi z grajo največjo pohvalo in čast, da namreč kar sam opravlja službo občinskega sluga za celo Pivko ali agitatorja vsem črncem ondot. Take moči je treba iskati!

Pa mu vendar ni toliko pomagala Vaša »žavba« ali celo »puščanje«. Porabite dotično sredstvo nemudoma tudi za se, ker sicer morate odriniti gotovo mesto njega vsi zavezniki na — Studenec. Če bi Vam pa ravno utegnili kaj preostajati tega izbornega zdravila, Vas uljudno opozorimo, da v znani svoji usmiljenosti in postrežljivosti pošljete nekoliko zaloge še v Hrastnik, da se bode spametoval še ondošnji »oberžavbar« in bode drugokrat lepo doma ostal ter Vas in sebe obvaroval še večje blamaže, kakor sedaj. Morebiti, da ste mu dali sveče za nameravano razsvetljava za spomenik? Vzel jih je gotovo hvaležen!

Poleg občinskega sluga zasluži nehote po Vašej neumnosti vso pohvalo ona brzonoga »kuharica«, »po kateri so prišle na dan volitve zjutraj šele zopet glasovnice« shranjene v skladovnicah v domih črncev — »kmetom v roke«. Pivka bodi ponosna na tako žensko! naprednim agitatorjem pa preskrbi v zahvalo za njih onemoglost in čudno skrivnost občinsko zavetišče, koder bodo mogli še nadalje

slepiti lahkoverne »Narodove« brave, kateri bodo slepo verjeli najbrže tudi to, da sta »Krek in kravar Drobnič« »Boga notranjskih analfabetov«, katerih kralj ima sedaj priliko postati šempeterski — Matevž. Sposobnosti in časa ima največ!

Tema dvema vredno čast dobe tudi »napredni volivci« sami, kot največji nevedneži, češ, da tudi niso smeli popred glasovnice oddati, »dokler jih (sic!) niso farji pregledali.« Ali Vas ni sram tako, kakor onega jedinega kmeta, katerega je s posmehom pripeljal na volišče Vaš mesar — pa brez »verige in vrvi!« Če imate že o svojih lastnih pristaših tako poniževalne pojme, potem pač ni čuda, da se rode v Vašej jetični domišljiji taka zlodejstva, kakoršna podtikate »jezuitu — kuratu Železnemu in njemu vrednemu kolegu našemu g. Zupanu.« Kolika čast za nju! Ste res čisto ob pamet. Zatorej Vam, najetim postopačem, kar naravnost odrekamo sposobnost izrekat o kom, kedaj »vedoma laže«. Pustite ta nehvaležen posel in raji konjem muhe branite, kadar Vam dovoli to nekdo.

Po vsem tem pa hočete biti še oblastni in mogočni, da se drznete ziniti o »občni želji cele Pivke« glede razmer na tukajšnji železnični postaji. Revše, ali ne veste, da se to glasi, kakor bahanje one muhe, katera je volu na rogu sedela in kmetiču oblastno govorila: »orjemo«. Vi si hočete domišljati, da je kaka čast za izobraženega človeka, če mora bivati med Vami, — pa v tem svojem napuhu padete v hipu na zelo nizko stopnjo ljudi — do denuncijantov. Na Vas naj se tedaj ozira načelstvo in direkcija!? In Vi hočete komu pomagati s Pivke! Boga zahvalite, da hoče kedo z liberalci bivati, ko vendar niso za drugo, kakor v združbo celej okolici. Ne bodemo Vam sledili na pot ovađuštva glede razmer na tukajšnji postaji, pač pa mimogrede pripomnimo, da tolikega pritiska na delavstvo ni nikjer, kakor ondi. Sam od sebe bi ne šel z njimi niti jeden. Ali Vam je znano, kako so se oddahnili reveži, ko je odhajal od tod uradnik, »kateri jih je tiral z gajzlo k volitvi« — po njih izjavi — in ob katerega odhodu se je baje govorilo, »da bi bilo dobro umreti, ker ni doma polovico hudičev.« Česar sedanje uradništvo ni storilo, prišel je na pomoč ta strah iz daljine na dan volitve. Ali se za sme agitirati v »uradni obleki?« Ali veste, kake »čudne pojme« ima »o svoji službi« nekdo, o katerem se govori, da je pretil že mesec dni pred volitvami: »Le glejte, da mi ne volite zopet takega fratra. Meni morate listek prinesiti, da ga popišem.« Kedaj in s kom so počenjali kaj takega naši »črnci?« Kaj menite, da smo gluhi in slepi?

Sedaj smo pa le še radovedni, kako boče dr. Tavčar privelel »ožlindrane naše volarje-agitatorje, Franceljna »Nihče« in Ludovika »Nulo« z vsemi njunimi podrepniki za kazen v sobo, koder snažijo ponižni sluga zarjavele »knofe«; »z verigo ali z vrvjo«. Srečno pot Vam želi iz šempeterske klerikalne trdnjave volivcev

Stoinsedemdeset.

Tedenski koledar.

Nedelja, 6. oktobra: 19. pobinkoš., rožnovenska, Branon sp.; evang.: Prilika o kraljevi ženitini. Mat. 23. — Ponedeljek, 7. okt.: Marcij p. sp. — Torek, 8. okt.: Brigita vdova. — Sreda, 9. okt.: Dionizij šk. — Četrtek, 10. okt.: Frančišek Borgia, Gereon m. — Petek, 11. okt.: Justina d. — Sobota, 12. oktobra: Maksimilijan šk. — Solnce izide 10. okt. ob 6. uri 17 min., zaide pa ob 5. uri 17 m. — Lunin spremen: Mlaj 12. oktobra ob 2. uri 9 min. pop. — Musica sacra v nedeljo, 6. oktobra: v stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša »O clemens«, zl. dr. Janez Benz, graduale in ofertorij Anton Foerster. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Maša v D-dur zl. K. Kempter, graduale »Propter veritatem« zl. Anton Foerster, ofertorij »In me gratia omnis viae« Fr. Gerbič.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. oktobra.

Knezoškof dr. M. Napotnik se je včeraj zjutraj odpeljal v Rim.

»Slovenski Narod« včeraj zopet laže, da je škof odklonil blagoslovljenje no-

vega mostu, ko ga vendar v resnici nihče niti povabil ni k temu. Poleg tega so pa liberalci to zlagano vest raztelegrafirali po celim svetu raznim listom, z očitnim namenom, da bi škofa navzgor denuncirali kot nedinastičnega. Ta gonja je pač tako prozorna, da vsakdo lahko vidi, zakaj je inscenirana. Že naprej ljubljanskim liberalcem povemo, da svojega namena z denunciacijo ne bodo dosegli, pač pa ravno nasprotno. Da se razvidi liberalno početje, tu priobčujemo še enkrat pismo, s katerim se je »povabil« ljubljanski knezoškof. Pismo se glasi: St. 33773. Presv. gospodu dr. Ant. Bonaventuri Jegliču, knezoškofu v Ljubljani. V petek dne 4. oktobra po cesarjevi maši v prvostolnjej cerkvi izročil se bode cesar Franc Jožefov jubilejski most prometu. Zgodilo se bode to slovesno ob navzočnosti načelnikov javnih uradov. Ker je mestnega magistrata želja, da se most blagoslovi, dovoljuje si uljudno prošnjo, da bi presvetli g. v to privoliti, glede blagoslovljenja mostu vse potrebno odrediti in mestni magistrat o tem — ako mogoče se do konca tekočega tedna — obvestiti blagovolili. Magistrat stolnega mesta Ljubljane, dne 26. sept. 1901. Župan: Ivan Hribar. — To pismo je dobil ljubljanski knez in škof. Ali je to vabilo, da naj pride on osebno? Ali ni v tem še celo skrit nekak migljaj, da rajši vidijo tisti, ki mu pišejo, da pride drugi, ne pa on? »Privoliti, odrediti, obvestiti«, ali je to vabilo? Se enkrat pribijamo tu, da je popolna laž, kar »Narod« piše o škofu, da je odklonil povabilo. Odkloniti ni mogel vabila, ki ga do bil ni. Ponujal se pa Hribarju ljubljanski škof ne bo, tistemu Hribarju, ki je grdo razžalil zborovavce katoliškega shoda, ki očita našim duhovnikom s škofom vred, da so se »sami vsilili v tempelj in ga brezpravno zasedli«, tistemu Hribarju, ki je blagoslovljenje dekliške šole porabil pred par dnevi v to, da je udrihal po svojih političnih nasprotnikih. Ali se naj škof postavi v nevarnost, da bi morda pri blagoslovljenju bil še inzultiran? — Zdaj pa vprašamo: Kdo je bil oni, ki je v tuje liste takoj brzojavil zlagano vest? Mi zahtevamo od vseh listov, ki so sprejeli to brzojavko, da jo prekličejo, onega človeka pa, ki jo jim je poslal, naj se v naprej varuje, zato, ker jih je nalagal in jim poslal obrekovanje. Posebno hrvaškim listom, ki so objavili to iz Ljubljane jim poslano brzojavko, pri tej priliki opozarjamo, naj bodo previdnejši, kadar iz Ljubljane kaj dobijo. Onega človeka pa, kateremu so se to pot vsedli, naj zapišejo enkrat za vselej med tiste, katerim ni verjeti, ker — lažejo! Hrvate še posebej vprašujemo, ali je to »rodoljubno«, da se vzorni ljubljanski knezoškof na ta način denuncira, da bi prišel v nemilost pri kroni?

Imenovanja pri deželni odboru kranjskem. Deželni odbor je imenoval rač. oficijala prve vrste g. Antona Mikuša rač. revidentom; rač. oficijala prve vrste g. Iv. Pogačnika kontrolorjem deželne blagajnice; rač. oficijala druge vrste gg. Ivana Freliha in Ivana Mikuža rač. oficijaloma prve vrste; dosedanja praktikanta gg. Ivana Pavška in Henrika Logarja rač. oficijaloma druge vrste in gg. Avgusta Bukovca in Josipa Breganta rač. praktikantoma.

Razpuščen deželni zbori. Deželni zbori tirolski, dalmatinski, gorjski-gradiščanski in isterski so razpuščen. Nove volitve se vrše v novembru in decembru. Dotične volitvene razpise objavijo v kratkem dotična dež. predsedstva.

Zborovanje Nemcev. Danes so zbrani štajerski Nemci v Mariboru, da skujejo nove naklepe proti Slovincem, jutri se pa zbero iste osebe z istim namenom v Radgoni. Nemci pripravljajo odločen naskok na spodnještajerske Slovence. Na ta naskok so se zadnja leta pripravljali po določenem načrtu, ki se je pričel izvrševati s tem, da je dr. Mlavlak, »veliki gromovnik« na obeh nemških shodih, prišel obiskat dr. Tavčarja in se je Nemcem posrečilo zanesti liberalno agitacijo mej štajerske Slovence. Ta agitacija je po nekaterih krajih rodila toliko narodno mlačnost, da so proti katoliškim Slo-

vencem segli si v roke slovenski in nemški liberalci. »Rodoljub« in nemškutarski »Štajerec« delujeta roko v roki. Ta trenutek se zdi Nemcem pripraven, da gredo še odločnejše na delo za svoje namene. Štajerski rodoljubi bodo morali biti proti temu združenemu slovensko-nemškemu rovanju jako oprezni in napram liberalnemu rovanju neprizanesljivi. Naklepi spodnještajerskih Nemcev in narodnih odpadnikov se bodo razbili, ako se vsi pošteni, nesebični rodoljubi složno zbero pod staro, čestito, zmagovalno katoliško narodno zastavo. Proč z izdajicami iz slovenskih vrst! — Z ozirom na današnje in jutrajšnje zborovanje spodnještajerskih Nemcev priobčujemo »Slovenski List« članek, v katerem kliče: »Naša straža na obzidje!« — »Slovenski Gospodar« piše o nemških zaupnih shodih v Mariboru in v Radgoni: »Kaj naj Slovenci odgovorimo na taka izzivanja? Skrajni čas je, da tudi naši voditelji skličejo zaupnike slovenskega naroda skupaj na shod, na katerem se bo posvetovalo, kako odbijati boj, ki se nam vsiljuje od nemške strani. Skrajni čas je, da si tudi spodnještajerski Slovenci postavimo natančen program za naše bodoče delovanje in stremljenje. Nasprotniki se zbirajo in posvetujejo, mi pa spimo«. — »Domovina« pravi: »Nas je strah silovitih, a pri tem zviti napadov na našo narodnost, ker vidimo, kako je pri nas mrtvo; brez prave volje, brez energije se ne ustavljamo prev nič naskokom na naše svetinje, temveč samo čakamo, da nam zada sovražnik še novih ran. Na stražo!«

Poročilo o II. slovenskem katol. shodu izide prihodnji teden.

Osebnosti. Sekundarijem v deželni bolnici je bil imenovan g. dr. Tičar. — Umrli je na Teharjih pri Celju g. Boštjan Kovač iz Pečovja. V Cigelnici pri Belovaru pa je umrl župnik č. g. Jos. Stuhec.

Podpore za gasilne namene. Deželni odbor je za gasilne namene iz stražno gasilnega zaklada dovolil in nakazal gasilnim društvom in občinam sledeče podpore, in sicer so dobili: Zvezni odbor 1375 K; Št. Peter na Krasu (za več let) 1000 K; Ljubljana in Trata po 600 K; Novomesto in Kropa po 400 K; Razdrto, Št. Rupert, Leše, Kamnik, Staraloka po 300 K; Breznica po 260 K; Dovje, Bizavik, Trnovo po 250 K; Onek, Št. Vid pri Ljubljani, Krka, Voglje, Sodražica, Zagorje, Polhov Gradec, Trebnje, Dobrova, Vič-Glince, Krško, Postojna, Brezovica, Koprivnik, Studenec-Ig, Radovljica, Železniki, Boh. Bela, Dol. vas pri Cirknici, Domžale, Horjul, Rateče, Škofjaloka, Bled, Mojstrana, Škofljica, Kranj, Koroška Bela, Smartno pod Šmarnogoro, Grosuplje po 200 K; Kočevje, Staritr pri Ložu, Vel. Lašče, Črni vrh, Cirknica, Moste, Belapeč, Novavas, Dol. Borovnica, Litija, Ribnica, Selce, Rateče po 160 K; Dolško 150 K; Toplice, Kranjskagora po 140 K; Predvor, Kočevska reka, Leskovec, Vrhnika, Vipava po 120 K; Tržič, Višnjagora, Gorje, Begunje, Dob. Lukovica, Št. Vid nad Vipavo, Staracerkev, Starilog po 100 K; Št. Vid pri Zatičini 80 K; Morovec, Dol. Logatec, Siška. Staritr pri Kočevju, Stepanjavo, Mozelj, Lienfeld, Reinthal, Svetli potok, Šmarje, Vrd, Semič po 60 K. Skupno toraj se je razdelilo 17.856 K. Vpoštevale so se tiste prošnje, ki so došle deželni odboru do 1. sept. 1900.

Dar. Udeležniki zadnjega župniškega izpita so darovali za škofove zavode 33 K in za Jeranovo dijaško kuhinjo 33 K. Bog plačaj! — Gosp. Mihael Omahen v Višnji gori 10 K za »Marijanišče« namesto venca na krsto župana in kolega g. Antona Stepica v Višnji gori.

Repertoar slovenskega gledališča. Jutri v nedeljo popoldne je ljudska predstava izven abonementa in se bo igrala narodna pravljica s petjem »Zaloški godec«. Za to predstavo so abonirani sedeži neveljavni. Zvečer se bo igrala drugi francoski veseliga »Coralie & Comp«. V torek, 8. t. m. se bo igrala noviteta iz učiteljskih in šolskih krogov »Vzgojitelj Lanovec« (Flachsmann als Erzieher).

Delavski domovi v Gaberju. Iz Celja se poroča: Stavba delavskih hiš »Lastnega doma«, lepo napreduje. Pod streho so že tri hiše, namreč hiša za g. Zemljaka

in za g. Libenskyja v Gaberju, ter hiša za g. Kolseka na Bregu. Hiša g. Ločičnika v Gaberju pa pride prihodnji teden pod streho. Pred par dnevi se je pa začela še daljna, peti hiša za g. Pušnika v Gaberju zidati, in pride ista tudi še leto pod streho. — Prihodnje leto zidalo se bo menda zopet kacihi pet do šest hiš, tako da bo kmalu v Gaberju čedna delavska naselbina.

Pri veselici, katero privedite jutri, v nedeljo 6. t. m., Št. Peterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, pel bode pevske točke za to veselico nalašč ad hoc sestavljen moški pevski zbor in ne kakor je bilo na lepkih in vabilih po pomoti naznanjeno, slavno pevsko društvo »Slavec«. Vabilo k tej veselici nahaja se na drugem mestu današnjega našega lista. Ker je marljivost Št. Peterskih podružnic v obče priznana in namen veselice prekoristen, je pričakovati, da se bode slavno občinstvo, uvaževaje to, veselice v prav ogromnem številu deležilo. — Nasvidenje torej jutri pri veselici!

Družbi sv. Cirila in Metoda sta izročila gg. brata Perdana 2. t. m. 400 K; a poprej 11. aprila t. l. pa 600 K. Vse to kot čisti dobiček naših uzigalic. Hvaležni priporočamo toprilično domodno gospodo in pa našo družbo ljubezniv slovenskega naroda.

Judežev denar. »Südmark« je razdelila zadnji čas zopet več denarja med ljudi, ki so prodali zato svojo slovensko narodnost. Neki učitelj (pfuj) je prejel 100 kron, neki kmet posojila 300 K, neki učenec na vinarski šoli 100 K, neki obrtnik 400 kron, neki trgovec posojila 3000 K. Navedeni so vsi iz Spodnještajerskega.

Historik se obesil. V Gradcu se je obesil historik dr. Vietwerth v svojem stanovanju. Bil je slaboumen, in v blaznosti je vedno mislil, da ga nekdo preganja.

Graška policija se podržavi? Nemško nacionalni listi izražajo bojazen, da se bo graška policija podržavila. Nekateri uplivni uradniki delajo na to.

Razžaljeni Glantschnigg. K današnjem shodu štajerskih nemških zaupnikov, ki se vrši danes zvečer v mariborski kazini, dr. Edvarda Glantschnigga skoraj ne bi bilo. V »Marburger Ztg.« je priobčil izjavo, da se vzdrži zborovanja, ker bo na shodu prevladovala mnenje nemške ljudske stranke, on pa je »Vsenemec«. Ornig in dr. Ambrositsch sta hitro posredovala in ga zagotavljala, da bolj nemški kot bodo sklepi tega shoda, nihče ne more biti. In Glantschnigg se je pomiril in v današnji — »Tagespost« (!) je ta »Velikonemec« izdal poziv, naj se njegovi pristasi shoda mnogoštevilno udeležijo.

Stral skoz okno. V ponedeljek smo priobčili poročilo, da je na Stranica pri Konjicah nekdo zvečer ob osmih ustrelil skoz okno ter prestrelil desno ramo gostički v Marinšekovi koči. Sum je letel na njenega od nje ločenega moža. Sedaj se nam piše, da je sum bil opravičen. Zlikovec je obstreljiv ženo šel na Frankolovo, kjer prebiva; ondi je še tisti večer govoril s sosedo, enega je poslal v gostilno po nekoliko vina, a kaj da je bil naredil, tega ni izdal. Drugo jutro podal se je v Celje in tam sodnika naznanil, da ga iščejo baje orožniki. Ti so ga res iskali, pa iskanje so opustili, ko so dobili poročilo iz Celja. Občina Stranice spada pod okrajno sodišče v Konjice, Frankolovo (Vrankolje) pa pod Celje.

Celjski občinski zastop bode jutri na nemškem »parteitagu« v Radgoni korporativno zastopati.

13 letni požigalec obsojen. Poročali smo, da je 23. septembra v Dobrovcah pri Mariboru požar uničil deset hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Zažgal je 13-letni deček pastir Franc Fras iz masčevanja, ker se ga je radi lenobe kaznovalo. Ker deček še ni dosegel 14. leta svoje starosti, kaznovati ga je moglo le okrajno sodišče in včeraj je mladega lopova obsodilo mariborsko okrajno sodišče na šest mesecev zapora. Pogorelci, ki so bili zaslišani za priče, so bili pred sodiščem tako razburjeni, da bi bili mladega hudodelca skoro linčali.

Obesil se je v Grajtenburgu na štajerskem davčni kontrolor Pavel Fink.

Tovarna zgorela. Tovarna za izdelovanje barv v Klečah, občina Dolško, se je

vnela. Bila je last tvrdke J. A. Finkov zet iz Regensburga. Škode je okolu 14.000 kron.

Mestni svet triški je imel danes popoldne javno sejo z dnevnim redom, ki je bil določen za zadnjo sejo, a se ni mogel rešiti radi znanih škandalov, ki so jih uprizorili laški pretepači na galeriji in v zbornici.

Bolnici za delavce namerava zidati v Boh. Bistrici železniška uprava. Bolnici bodele jednonadstropni.

Vas zgorela. V vasi Podbukovje v občini Gorenja Krka je požar uničil 39 hiš.

Ljubljanske novice. Pogovor o elektriški železnici bode jutri ob 4. uri pop. v salonu »pri Zvezdi« na cesarja Jožefa trgu. Kogar zanima ljubljanska elektriška železnica, naj pride! — Umrli je gospa Marija Pravgyik, prej omožena Reichmana. — Koncert ima danes zvečer ljublj. meščanska godba pri Vosperniku. — Meščanska godba se razide? Po Ljubljani se govori, da se ljubljanska meščanska godba iz svojih dohodkov ne more vzdržati in da mesto noče z večjo svoto prispevati. Nam bi bilo za godbo žal, ker se je ravnokar precej dobro izvežbala. — Vojski z Ogerskega so se včeraj zopet vrili v Ljubljano. — Nepošten hlapec. Svojega gospodarja je ogoljufal hlapec Peter Bučar, ki je služil pri tvrdki Kastner. Policija ga je zaprla. — Policija prijela je bivšega zavarovalnega agenta Franca Hauptmanna, ki si je izposodil bicikel od uradnega sluga Gorca in s kolesom odpeljal se v Trst, kjer je kolo prodal. Hauptmann, ki je že na isti način opeharil tudi g. Speila, ima tudi še več drugih posevrenj na vesti. Pri zlatarjih Černetu in Košaku je nabral na upanje mnogo zlatnine, češ, da se bo oženil, a mož je že nekaj časa oženjen. Hauptmann svoje grehe premišljuje sedaj na Žabjaku. — 11 postopacev je tekom današnjega dne aretovala ljublj. policija. Mestni proračun se bo za ričet znatno pomnožil, ako bo policija tako delavna. — Nasadi zakacijami se zasade ob novem Franc Jožefovem mostu. — Egipčanska tema je vladala včeraj zvečer pri promenadnem koncertu meščanske godbe v »Zvezdi«. Več luči! — Zaročil se je dež. uradnik g. Frellich z gđ. Piller ml.

Tirolci v Trstu. Drugi vlak tirolskih romarjev v sv. deželo je prišel danes v Trst. Vrnejo se romarji dne 29. oktobra.

Pogumna žena. V Trbovljah je pal. v narasti petletni delavčev sin Leopold Vrečko. Deroča voda je dečka nesla seboj, in gotovo bi bil utonil, da ni skočila za dečkom v vodo delavčeva žena Lucija Obaha in dečka rešila iz valov.

Hrvatje in Slovenci. Pevsko delav. društvo »Vienac« v Varaždinu ima jutri koncert, na katerem bode godba proizvajala tudi Parmovo skladbo: »Mladi vojaci«. Poleg te točke je na vspredu tudi »Karišk slovenskih pjesama«. Tako hrv. delavstvo ob vsaki priliki širi vzajemnost mej hrv. in slov. narodom.

Razpis častnih nagrad za nove narodne pesmi. Podpisani pevski društvi »Slava« in »Velesila« razpisujeta dve častni nagradi po 25 kron za 2 najboljše uglazbeni narodni pesmi. Pesmi se sme uglazbiti na po ljubno zbrani tekst, v lahkem narodnem duhu in dvoglasno. Tempo naj bo: koračnica, polka ali valček. Doposliti je na odbor jednega podpisanih društev najkasneje do 10. novembra t. l. Ime skladatelja naj se pod šifro priloži v zaprti kuverti. Pevsko društvo »Velesila« v Škednji in pevsko društvo »Slava« pri Sv. M. M. spodnji.

S kopitom ubil je konj v Podcerkvi 5-letnega sina posestnika Peruška.

Gosp. Jos. Petričeva iznajdba. Trgovca s papirjem g. Jos. Petrič je izumil stroj, na katerem je mogoče v kratkem času izdelati veliko množino papirnih vreč. Iznajdba je jako praktična in dela čast iznajditelju.

Dobavni razpis. Ravnateljstvo c. k. državnih železnic v Beljaku poroča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da po dobavni ponudbi oddaja za 1. 1902 dobavo naslednjih potrebščin in sicer: tohtov, bakelj, lojenih sveč, prediva, cunj za poliranje, volne za čedenje, loja, trde masti, kolomaza, mila za mažo; kovanega železa, raznih vrst ploščevin; različnega železnega blaga kakor:

pletenin, verig, raznih žebeljev, vijakov in žičnih cvekov; dalje kemičnih in navadnih izdelkov kakor lakov, barvnega blaga, kemikalij (tudi bakrene galice za galvanjske baterije) kleja, šmirka itd.; pozamentarijskega in krojnega blaga, vrvarskih izdelkov, usnjevine, stekla in ščetarske robe. Ponudbe se morajo najkasneje do 25. oktobra t. l. 12. ure opoldne vpisati zgoraj imenovanemu ravnateljstvu, kjer se lahko pogledajo natančnejši pogoji, zaznamki in ponudbeni vzorci, ki se pa tudi proti plačilu poštne dopošljejo. Dobavni razpis se tudi lahko vpogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Mednarodna panorama, ki se nahaja v poslopju meščanske bolnice na Pogacarjevem trgu, vzbuja vsled svojih plastičnih krasnih slik občo pozornost in moremo obisk te panorame le najtopleje priporočati. Danes in jutri je na vrsti pariška svetovna razstava, prihodnji teden pa bodo na vrsti prizori iz Štajerske.

Glasoviti češki kipar Bohuslav Schnirch je umrl v Pragi v dobi 56 let. **230 hiš pogorelo** je 3. t. m. v Lubacovem v Galiciji. Požar je povzročil ogromno škodo.

Turški diplomat pojde v samostan. Splitsko »Jedinstvo« priobčujo, da se ondi mudi g. Anton Peršić, prvi tajnik turškega poslanstva v Cetingu. Ta mladi diplomat, katerega prsi krasi pet odlikovanj, odločil se je po smrti svoje matere, da vstopi v franciskanski red in sicer bode njegov noviciat v samostanu Višovac, kamor ga spremlja o. Radić, tajnik nadškofa barskega.

Vlasicsev kolegij. »Deželno društvo za žensko izomiko« v Budimpešti je odprlo s tekočim semestrom takozvani »Vlasicsev kolegij« (po naučnem ministru Vlasicu, ki je rodom slovenski Prekmurec); v tem kolegiju bodo stanovale slušateljice budimpeštanske univerze. Proti odškodnini 800 K. na leto dobivale bodo stanovanje, hrano in popolno oskrbo. Revnejšim, ki predložijo spridevalo ubožnosti, znižajo pristojbino na 600 kron, plačljivih v mesečnih obrokih vnaprej. Zavod vodi ravnateljica. Članice kolegija se morajo pismeno zavezati, da bodo spoštovale pravila in hišni red kolegija.

Ljubzenska drama. Iz Czakova se poroča, da je imel kmečki fant Nikolaj Šliš znanje z mlado ženo priletnega gostilničarja Franca Junga. Te dni je dobil mladi Nikolaj pozivnico da mora v vojaške. Žena gostilničarjeva se ni mogla ločiti od grešne zveze, zato je pregovorila mladega kmeta, naj gre z njo v smrt. Zvezala sta si oba roke skupaj in tako skupno zvezana skočila pod vlak, ki jima je strl glave. Stari gostilničar dobil je na železniški progi mrtva: svojo ženo in njenega ljubimca.

Razžaljeni deželni zbor. Sodrugi Aleksander Täubler je bil radi razžaljenja nižjeavstrijskega deželnega zbora obsojen na 50 gld. globe. Psoval je dež. zbor v nemščini z »Bude.«

Elektriški stroj za znamke. Na berlinskih poštah so upeljali elektriški stroj, ki v minuti 120 pismom pritise poštne pečat.

Grozen dvoboj. Iz Madrida se poroča: Polkovnik Caton in major Velazquez sta se sprla. Nasledek je bil dvoboj. Dvobojevalci so se zmenili, da vsak dvobojevalec 14 krat ustrel! Pri dvoboju ni nobena krogla zgrešila. Oba dvobojevnika sta krvavela iz mnogih ran in že sta omedlela. V raznimikrepčilnimi sredstvi so ju zopet vzdramili in zopet sta prišla streljati drug na drugega. Dvoboju je bil konec, ko je majorja zadela krogla v glavo, da se je mrtev zgrudil. Cemu neki to?

17letna žena — morilka. V Hunsrücku so zaprli 17 let staro ženo gozdarja Lachmutha. Dolže jo, da je umorila svojega moža, s katerim je bila omožena še le šest tednov. Stariši so jo prisilili, da je vzela neljubljenega moža. To ji je tako zmešalo pamet, da si je dobila arzenika in po šesttedenskem zakonu zastrupila »svojega moža.

Plemenit milijonar. Milijonar Solodownikov je mestu Moskvi zapustil 12 milijonov rubljev, da mesto sezida cenena stanovanja za revne sloje prebivalstva.

Boj z biki in avtomobil. V Bayonne vršila se je pred tednom dni borba z bikom. Borilec to pot ni bil na konji, ampak v avtomobilu. Biku je ta moderna naprava tako imponirala, da je zbežal.

Draga pravica. V francoskem departementu Lojère se je zgodil sledeči pravcati slučaj. Ovca se je izgubila in je zablodila v tujo čredo. Posestnik te črede ji je dal svoje znamenje in jo je vsprejel med svoje, in sicer tem rajši, ker je bila last njegovega sovražnika. Ta je tožil, obtoženec se je pa izgovarjal, kajti — »usmiljenji ima sočutje tudi z živaljo. Pravda se je vlekla skozi

vse instance in se je končala pri kasacijskem dvoru. Posestnik ovce je zmagal, in njegov nasprotnik, »usmiljeni« ovčar, mora plačati 17 000 frankov pravnih stroškov. Poleg tega mora poravnati še stranski račun 1800 frankov. Ovco so namreč v tem času dali poljskemu pazniku v oskrbovanje in je dobila ta čas jagnje, ki je staro že eno leto. Stroški za pisanje znašajo 1800 frankov.

Časnikar v zverinjaku. V Frankobrodu je staval časnikar Müller Herfurth, da si upa iti v zverinjak mej leve in ondi izpiti steklenico šampanjca. Rečeno, storjeno. Časnikar je stavo dobil. Mož je precej suh in za njegove suhe časnikarske kosti levi niso marali.

Monopol užigalnice na Turškem. Avstrijska trgovska hiša Goldberger (!) je sklenila s turško vlado pogodbo, po kateri sme samo ona prodajati užigalnice po Turškem. Za to bode trdka na leto plačala turški vladi od svojega dobička 200.000 turških lir.

800 kratni tat. Ta tatinski rekord je dosegel v Berlinu neki žid Levy. V veliki kupčijski hiši s svilo je bil tri leta zaupnik svojega gospodarja in je kot tak svojega gospodarja 800 krat okradel.

Zadružno skladišče trgovcev. V Chicagu v Severni Ameriki so sestavili trgovci zadruho, koje namen je uživotvoriti veliko skladišče, katero naj konkurira z obstoječimi velikimi skladišči. Skupna svota deležev bode baje znašala pol milijona dolarjev. Tako — v Ameriki.

Humor ali kaj? Neki varšavski list, kakor piše dopisnik »Nov. Ref.«, je objavljajal cene poljskih pridelkov, med drugim tudi bele in rudeče detelje. To je vzbudilo pozornost cenzora, kateri je k sebi poklical urednika in mu prepovedal enkrat za vselej hkrati pisati o obeh vrstah detelje. »Mi poznamo,« rekel je cenzor zmagoslavno, »te vaše izgovore. Vsakdo hi mislil, da je to detelja, ali to so poljske narodne barve, poljska propaganda. Vemo, kaj to pomeni. Ako hočete pisati o detelji, pišite en dan o beli, drugi dan pa o rudeči, pa ne hkrati o obeh.«

Kako se more ohraniti sveže grozdje. Iz Rusije pošiljajo na vse strani sveta sveže grozdje. Da se to ohrani čim svežje, devljejo grozdje v velike posode. Na dno nasujejo prosa, nanj porazložo prvo vrsto grozdja, potem zopet prosa in tako dalje do vrha, a na vrh zopet mnogo prosa. Glavno pri tem je, da se posoda tako zapre, da vanjo ne more dospeti zrak. Tako spravljeno grozdje ostane baje tudi po dve leti sveže.

10.000 uničenih breskvenih dreves. Iz Athens O. v Ameriki se poroča, da je poljedelsko ministerstvo ukazalo uničiti 10 000 breskvenih dreves, ker se je opazilo na njih neko tako škodljivo bolezen, kakor je n. pr. za vinsko trto trtna uš. S tem se hoče zabraniti nadaljno razširjanje te bolezni.

Zveza ženskih društev na Bolgarskem. Nedavno se je vršil shod bolgarskih ženskih društev, na katerem so ista sklenila združiti se v zvezo. Glasilo ženskega društva v Sredcu, »Ženski glas«, so proglasile za glasilo zveze. Vseh društev je v zvezi 42. Program zveze obsega pred vsem: duševno in нравno izobrazbo Bolgark, razširjevanje znanosti in koristnih knjig med njimi, pomoč šolam in drugim zavodom itd.

Jabelko ne pade daleč od drevesa. Ta pregovor se je potrdil pri morilcu predsednika Mac Kinleya Czolgosu. Nek ameriški list pripoveduje, da je bil oče napadalcev morilec, ki je umoril predsednika neke skrivne družbe, katere član je bil.

Stražnik morivec. Praško porotno sodišče je obsodilo k smrti na vislicah stražnika Fr. Blasaka, ki je s službenim samokresom ustrelil Antonijo Kochmanna.

Najbogatejši ljudje na svetu. — Samo dva človeka živita na zemlji, ki imata več premoženja nego kralji in cesarji in to sta Anglež J. Beit in Kitajec Li-hung-čang. Anglež Beit ima polovico rudnikov v južni Afriki in skoro vse dijamantne rove v Kimberley-u. Kitajec Li-hung-čang, podkralj in zastopnik kitajskega dvora v zadevi zadnjih dogodkov na Kitajskem, pa je drugi največji bogataš na svetu. Boji se pa, da bi tega ne izvedla kitajska cesarica. — Oba ta dva imata premoženja po čez dve milijardi goldinarjev. — Za tema velikonom pride kot tretji neki J. Robinson v južni Afriki, ki premore 1600 milj. premoženja. Za tem pridejo na vrsto John Rockefeller z 1200 milj., Astor v Londonu z 800 milj., knez Demidov v Rusiji ravno toliko, Andrew Carnegie v Ameriki 650 milj., Pierpont Morgan, Vanderbilt in W. Rockteller po 500—650 milj.

Prva železnica v Kamerunu se začne kmalu zidati. Sestavljen je konsorcij, ki bo zgradil železnico Viktorija — Mundame.

Sejmi po Slovenskem od 7. do 12. oktobra. Na Kranjskem: 7. v Novem mestu, pri Fari, na Jesenicah, v Gor. Logatcu, na Vidmu poleg Krke, v Litiji in St.

Rupertu; 8. pri Sv. Heleni; 9. v Motniku, Zagorju na Notr. Zdenški vasi in Šturiji; 10. v Toplicah, Sempetru na Notr. in Sordražici; 11. v Senožcah in Radečah. — Na sloven. Štajerskem: 7. pri Sv. Mariji v Jarenini, pri Sv. Urbanu pri Celju; 8. v Lavboku; 12. v Poličanah. — Na Koroškem: 7. v Sv. Vidu pri Šmihelu. — Na Primorskem: 7. v Kastvi, Šmarji pri Kopru in Padovi (14 dni); 10. v Turjaku (2 dni); 12. v Sežani.

Kotiček za liberalce. Liberalni kavalirji so si izmislili bojni načrt, ki prav lepo osvetljuje njih omiko in poštenje. Prej so hoteli ves »lovenski narod« šturmatis, zdaj so pa toliko odnehali, da so za enkrat zadovoljni. ako premagajo — škofjeloske nune. Pod črto v »Narodu« Zofia Kvedrova pridiga enakopravnost ženske, nad črto pa »Narod« kliče v boj zoper nune nebo in zemljo, kar lazi ino gre. Deželni in državni zbor morata po koncu, še več: »Narod« grozi, da bo celo v tuje, zlasti laške liste pošiljal svoja obrekovanja! Liberalci, ali Vas ni sram? Doma ste »pantofelheldi«, v »Narodu« pa napovedujete boj slabotnim ženskam! Nemški pesnik Weber je bil take liberalce, ki se vojskujejo proti samostanom, dobro opisal, ko jim je položil v usta besedo:

Fort aus dem Land die stillen Beter,
Die staatsgefährlichen Uebelthäter!
Die Gründer, die Schinder, die Buhlerinnen,
Die bleiben drinnen!

Po tem receptu se ravna tudi »Narodovci«. Najnesramnejše je, da zahteva »Narod« od nun, da naj kupujejo pri liberalcih. Liberalci so zagrizeni sovražniki samostanov in krščanske vzgoje. Kakor je nemoralno, če se da denar v roke ljudem, o katerih se ve, da ga bodo zlorabili, tako je tudi nemoralno, če se daje zaslužek ljudem, ki s svojim premoženjem potem podpirajo liberalizem. To je jasno. A ker liberalci olikanega govora ne razumejo, moramo jim to načelo povedati v liberalnem narečju, kakor je pri »naprednjakih« v navadi: »Kdor je tak preišč, da se mu dopadejo »Narodove« svinjarije, ne zasluži, da mu krščanski človek prinese krajcar v hišo«. To razumete, liberalci, ali ne? — O loškem samostanu smo zvedeli, da so v zadnjem času redovnice ves samostan jako lepo uredile, in da je v vsakem oziru za žensko mladino v njem izvrstno preskrbljeno. — Prosimo liberalce, da nam vendar javno povedo, če jih ni nič sram, ako bero ostudne psovke v »Narodu« na poštene ljudi! Vsaj mi moramo vsakega liberalca, ki je na »Narod« naročen, soditi kot propalega suroveža, saj — iz tega, kar kdo vsak dan čita, se spozna, kak da je v srcu! — »Manevri jezuitov« — to je tudi lepa pečenka za lib. ukus »Narod« je že pred več meseci pisal o »monita secreta«, katera imajo baje jezuitje, namreč neke »skrivne navode«, za katere pa nihče ne ve, kakor le jezuitje sami in pa — liberalci. Mi smo že takrat osvetlili to trditev kot ostudno laž. Knjiga »Monita secreta« je grd liberalen pamflet, katerega je napisal neki človek, ki so ga jezuitje zaradi nesramnosti iz samostana izpodili; ta je šel potem k framonom v službo in je iz maščevanja napisal knjigo, da bi jezuitom škodoval. Ti nauki so ravno toliko »jezuitski«, kolikor so »Narodovci« članki katoliški. To je »Narod« vedel že letos v spomladi. Zato je pa impertinentno, da zdaj zopet v uvodnem članku iz tega pamfleta dokazuje, kako da so jezuitje, in sicer se dela, kot bi bilo to vse popolnoma resnično. Kako ime zaslužijo ljudje, ki tako delajo? — Pred nekaj časom se je spril »Narod« tudi nad franciškanke. No, kaj so mu pa te naredile? Boga zahvalite, da skrbje za bolnike in ubožce! Smete se odkriti pred vsako, liberalci, kadar jo srečate! — Zadnjič se je spril »Narod« nad nekega kanonika, češ, da je on kriv, da je njegova sorodnica revna. No, mi smo zvedeli, da jo je odrli neki — liberalci. — Najlepše je pa to, da »Narod« tako lepo zaupa — sodnikom. Ko je bil konfisciran zaradi nesramne novice o blagoslovljenju mostu in zaradi svinjske pisave o loških nunah, se je odrezal vladi tako-le nazaj: »Proti včerajšnji konfiskaciji bomo vložili ugovor. Sicer pa smo za trdno prepričani, da bode notica o nunah v Loki prej, kot bode konec oktobra, doslovno zopet natisnjena v našem listu. V to zastavimo svoje življenje!« Hm, razumemo! — G. Ulepšču, dopisniku »Slov. Naroda« iz Mokronoga, poročamo, da uredništvo njegovega »Leibjournala« tako skrbno čuva njegova poročila, da imamo enega ravnokar v našem uredništvu.

Društva.

(Št. Peterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) vabi na veliko veselico v nedeljo, dne 6. oktob. 1901 l. v prostorih Hafnerjeve restavracije na sv. Petra cesti štev. 47. Razpored petju: 1. H. Volarič: »Slovenski svet, ti si krasan«, zbor. 2. A. Nedved: »Lahko noč«, zbor. 3. S. Pirnat: »Pomlad in jesen«, zbor.

4. A. Nedved: »Domu in ljubezni«, zbor. 5. A. Hajdrih: »Jadransko morje«, zbor. Razpored godbi: 1. Nacalik: »Rumunske pesmi«, koračnica. 2. V. Parma: »Triglavske rože«, valček. 3. Iv. pl. Zajc: »Graničarje«, ouvertura. 4. G. Verdi: Arija iz opere »Ernani«. 5. E. Tittel: Serenada za flavto in rog. 6. I. Novosad: »Ana«, gavota. 7. V. Parma: »Slovenske cvetke«, potpourri. 8. E. Tittel: Ouvertura. 9. Noriani: Melodija za violoncello. 10. Goune: »Carica«, mazurka. 11. Graf Eulenberg: »V kapelici«, karakteristični komad. 12. R. Novaček: Slovenska koračnica. Iz posebne naklonjenosti sodelujejo slavno pevsko društvo »Slavec« in slavnna meščanska godba pod osebnim vodstvom g. kapelnika H. Benišk-a. Vstopnina za osebo 40 h. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Začetek veselice ob pol 6. uri zvečer. K prav obilni udeležbi vabita najuljudnejše odbora. Veselica se vrši pri vsakem vremenu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ribnica, 5. okt. Gorenjavoas pri Ribnici je v plamenu. Iz Ribnice prihitela na lice nesreče požarna branba. Ognjegasci neutrudno delujejo. Radi vetra se ogenj hitro širi.

Dunaj, 5. okt. V nemških političnih krogih se kaže malo veselja, da bi se proračunska debata v držav. zboru skrajšala. Čuje se, da bodo narodno preporne točke v proračun prišle od nemške strani v debato. Konečno bode sklepala o tem dne 17. okt. konferenca načelnikov nemških strank.

Dunaj, 4. okt. Lr. Holub je na smrtni postelji.

Praga, 5. okt. »Plzenski Obzor« javlja, da je poslanec dr. Kramar prestopil v pravoslavje.

Brno, 5. okt. Strankarski shod moravskih Vsenemcev se bode vršil dne 15. t. m. v Olomucu.

Reka, 5. okt. Angleški parnik »Rembrand« pelje v Južno Afriko 900 ruskih in ogerskih konj, nakupljenih od Angležev.

Budimpešta, 5. okt. Do sinoči je bilo izvoljenih 254 liberalcev, 20 članov ljudske stranke, 72 Košutovcev, 9 Ugro-novcev, 11 brezstrankarjev, 5 kandidatov narodn. strank in 1 demokrat. Preostaja sedaj še 40 volivnih okrajev.

Budimpešta, 5. oktobra. Infanterist Tieger je nakrat zblaznel in je ustrelil v prsa nadporočnika Giffinga. Blazni vojak je zbežal na streho. Na ukaz poveljnika so vojaki na blaznega tovariša ustrelili in Tieger je smrtno ranjen padel s strehe.

Rim, 5. okt. Iz Cetinga se poroča, da črnogorska vlada namerava sestaviti nekaj črnogorski parlament, ki bode odločeval v finančnih zadevah.

Rim, 5. okt. Naznanila sta se tudi tu že dva slučaja kuge. Oblasti hočejo pomiriti občinstvo s tem, da izjavljajo da se v naznanjenih slučajih ni konstatovala kuga.

Zofja, 5. okt. Za uropano Amerikanko Stone zahtevajo roparji odškodnine pol milijona frankov. Minister notranjih zadev je dobil pismo, da mu bodo roparji odvedli nekaj članov njegove rodbine. Proti roparjem je odposlan cel infanterijski polk.

London, 5. oktobra. (C. B.) Angleški kralj je sedaj skoro popoln okrevan.

London, 5. okt. Vlada zedinjenih držav namerava preprečiti priseljevanje anarhistov iz Evrope. Vsak izseljenec bode moral imeti od domače vlade potrdilo, da ni član kake anarhističke družbe.

Kapstadt, 5. okt. Sheepers se je obrnil s svojim oddelkom proti jugu v smeri Riversdale. On sam je bolan in ga morajo voziti. Angleški napad na njegov voz so Buri odbili. Smuts se mu v kratkem pridruži.

Bruselj, 5. okt. General Delarey je napadel Kekewicha s 1500 možmi. Angleži so bili popolno poraženi. Pravi boj se je vršil pri gorah Magato. Kekewich sam je bil ranjen. Buri so ujeli 4 častnike in 57 mož. Skupno so Buri ubili, ranili ali ujeli 275 mož. Poleg tega so ugrabili dva topova in več vozov.

Elektriški stol za morilca Czolgosza.

Poročali smo, da je porotno sodišče v Buffalo morilca predsednika severoameriških zveznih držav, Leona Czolgosza obsodilo na smrt, v kljub temu, da je zagovornišvo hotelo dokazati, da je Mac Kinleyeve prezgodnje smrti krivo napačno zdravljenje, da je bil dalje Czolgosz slaboumen in da v smislu materialistične Lombrosove teorije zločinec sploh ni odgovoren za zločin. Usmrtenje se vrši po ameriških postavah s pomočjo elektrike. Ta navada je bila v Ameriki uvedena že pred 10 leti.

Alex Kenealy, ameriški žurnalista, ki je bil v ječi Sing-Sing navzoč že pri dveh takih usmrtenjih — electrocutions imenovanih — popisuje to grozovito izvrševanje pravice na sledeči način: Obsojenci se takoj po smrtni obsodbi zapró v poseben oddelek ječe, ki se imenuje „Death-house“ (hiša smrti), tam so zaprti v majhnih izbah, ki so zelo podobne kletkam v menažeriji. Kadar katerega obsojenca odvedejo, da ga usmrte, zagrnejo druge kletke z zastorom, tako da oni, ki ostanejo, ne vidijo, kaj se godi zunaj. Vrata, ki vodijo iz „smrtnih hiš“ v prostor usmrtenja, se ne odpro nikdar, kakor le, kadar gre skozi nje kak obsojenec na poti k smrti. „Execution chamber“ (eksekucijska izba) je prostorna svetla soba s tlakom iz svetlega asfalta. Kdor stopi v ta prostor, bi prej mislil, da je v kaki moderni delavnici, kakor pa na kraju, kjer se usmrtejuje hudodelci.

Naše čitatelje bo gotovo zanimala poleg stoječa podoba, ki predstavlja ameriški stol za usmrtenje s pomočjo elektrike, in na kateri so razvidne vse podrobnosti. Stol sam je težak in zelo močan, narejen iz hrastovega lesa z natruplo obsojenčev in ga hipno umori. Tok se zapre s tem, da se pritisne na gumb, ki je pritrjen na zadnji strani stola in ga obsojenec ne more videti.

Zgoraj nad stolom je električna luč, ki se prižge, kadar je dinamski stroj dosegel pravo moč. To je signal, da je vse v redu. Rabelj se mora pač prepričati, da jermeni dobro drže, ker ko šine elektrika v telo, se to strašno pretrese, vse mišice se napno, in z veliko silo trgajo udje na jermenih, ki kar hrešče pod veliko silo. Ko se električni tok ustavi, se pljuča skrčijo, zrak gre iz njih, in pri tem se čuje grozen, mozeg pretrepuje vzdih. Električni tok se spusti trikrat zaporedoma. Nato preiščejo zdravniki srce, da konstatirajo smrt. Mrlič se položi na anatomske marmornate mize, kjer se, kakor zahteva zakon, telo preišče. V drugih celicah „smrtnih hiš“ pa so drugi obsojenci slišali ropot justifikacije, in s strahom pričakujejo, kdaj pridejo oni na vrsto...

Na takem stolu bo torej morilec Czolgosz moral zadostiti svetni pravici, ako se že poprej sam ne usmrti. — Morilec je dopolnil 27 leto, je visok nad 5 čevljev in tehtal okoli 140 funtov. Porodil se je v Detroitu v državi Michigan in je bil delavec v tovarni za žice. Njegov oče se je malo pred sinovim rojstvom preselil iz Vzhodne Prusije in je poljske narodnosti. Sedaj živi kot farmovec blizu Clevelanda. Morilec je v zadnjem času vzel v najem neko slaboznano gostilno, kjer je imel svoje zbirališče anarhistički klub „Sila“.

Zitne cene

dné 4. oktobra 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K 7-95	do 7-96
„ pomlad 1902	8-37	8-38
Rž za jesen	7-19	7-20
„ pomlad 1902	7-39	7-40
Koruza za oktober	5-51	5-53
„ maj-junij 1902	5-38	5-39
Oves za jesen	7-16	7-18
„ pomlad 1902	7-47	7-48

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 7-78	do 7-79
„ april 1902	8-12	8-22
Rž za oktober	6-85	6-86
„ april 1902	7-04	7-05
Oves za oktober	6-79	6-80
„ april 1902	7-13	7-14
Koruza za september	5-08	5-10
„ maj 1902	5-06	5-07

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7-90	do 8-45
„ južne žel.	8-15	8-45
Rž	7-15	7-35
Ječmen	7-10	8-50
„ ob Tisi	6-65	7-75
Koruza ogerska	5-60	5-70
Cinkvant	6-80	7-20
Oves srednji	7-00	7-20
Fizol	10-00	11-50

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi	Nebo	Padačina v 24 urah
4-9 zveč.	735-3	16-1	sr. jrah	dež	
7. jut.	734-7	11-2	sl. svzh.	sk. jasno	4-1
2. popol.	734-3	17-9	p.m. jrah.	del. oblak.	

Srednja večerajšnja temperatura 15-7°, normale: 12-3°

Na prodaj so prav po ceni

tri izpovednice,

dobro ohranjene; ena v gotskem slogu.

Kje, pové iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«.

945 5-2

Zahvala.

968 1-1

Zaljubljeni ostali se zahvalujemo kar najtopleje vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, ki so dragemu pokojniku skazali zadnjo čast, oziroma jo skazati hoteli. Prav posebno zahvalo izrekamo vsem cenjenim tujcem, čast. duhovščini, slav. uradništvu, slav. učitelstvu, cenjenim meščanom in drugim.

Objednem topla hvala gosp. voditelju in vsemu pevskemu zboru za njihovo ganljivo petje, taisto tudi vsem, ki so okrasili krsto s krasnimi venci.

Višnjagora, dné 4. oktobra 1901.

Marija Štepic roj. Šusteršič.

Vozni red

avstrijskih državnih železnico, veljaven od 1. oktobra 1901.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregence, Carib, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Hebr, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto
- Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
- Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.
- Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregence, Carib, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Hebr, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 55 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.
- Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linc, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Geneve, Curiba, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.
- Ob 7. uri 12 min. zjutraj iz Beljaka.
- Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linc, Pontabla.
- Ob 2. uri 22 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
- Ob 8. uri 44 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linc, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
- „ 2. „ 05 „ popoldne „ „
- „ 6. „ 50 „ zvečer „ „
- „ 10. „ 25 „ ponoči „ „
- (ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
- „ 11. „ 06 „ dopoldne „ „
- „ 6. „ 10 „ zvečer „ „
- „ 9. „ 55 „ ponoči „ „
- (ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod: Prihod:

- Ob 7-15 zjutraj Ob 6-34 zjutraj
- „ 1-55 popoldne „ 12-29 popoldne
- „ 6-05 zvečer „ 5-04 zvečer.

Prodá ali v najem se dá v št. Vidu pri Ljubljani

hiša št. 52 s pekarijo

zraven je vrt, njiva in travnik.

Več poizv. se pri lastniku Francu Siler v št. Vidu.

970 3-1

Čopice za slikarje, pleskarje, zidarje in za domačo porabo ima v veliki izbiri v zalogi tiskar BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanskulce.

228 16 11-3

Vnanja naročila proti povzetju.

Mednarodna panorama

umetni časovod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Fotoplastiška potovanja po celem svetu v popolni istini.

Ta teden od 6. do 12. okt. razstavljen:

Potovanje po zanimivi slikoviti Štajerski.

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. zjutraj do 9. zvečer.

969 1-1

Vstopnice za odrasle 40 h, za otroke, dijake in vojaške od narednika niže 20 h.

Naročila

na 963 5-2

srno razkosano

sprejema in po nizki ceni izvršuje

Rudolf Petrič,

špecerijška trgovina v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 6, nasproti križevniški cerkvi.

J. N. Potočnik,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 2

se priporoča prečast. duhovščini v

izdelovanje

duhovenske obleke in talarjev

po najnovejšem kroju in po nizkih cenah. 778 12-8

Na prodaj je

vila Koželj-eva

blizu železnične postaje Skopno-Kopriva, pripravna za letovišče, pa tudi za vsako trgovino. Zraven je hlev, klet, vodnjak in vinograd. 849 3-3

Več se poizv. v Trebčah št. 93, pošta Opčina.

897 Priznana naravna 32-6

istrska vina

pošiljata po nizki ceni

Rebec & Zalaznik, Pulj.

Ovinjene (weingrüne) sode

različne, majhne in velike, stare in nove prodaja 967 3-2

J. Buggenig,

sodarski mojster

Cesta na Rudolfovo kolodvor v Ljubljani.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan št. 9

priporoča slav. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 598 29-26

Lastni izdelek.

Ceniki franco in brezplačno.

P. n. gosp. naročnikom

Barthel-ovega apna za poklajo!

Naznanjamo, da naše 40% . garantirano, čisto apno za poklajo od 1. oktobra t. l. iz zaloga Ljubljana po ravno isti ceni pošiljamo, kakor dosedaj z Dunaja, pa samo v vrečah po 50 klg.

Svarimo Vas pa pred malovrednim apnom za poklajo, katero ima samo 30-32% fosforne kisline, temveč pa klor in arsen v sebi.

Pisma in naročila prosimo pod naslovom: 127 2-2

Mihael Barthel in drug, Dunaj, X., Keplergasse 20.

Važno! Za Važno!

gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, kirurška obezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega čaja, ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel. 304 29

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, solitar, encjan, kolmož, krmilno apno itd. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

KADILCI!
 ZAHTEVAJTE POVSOD
 CIGARETNE PAPIRČKE
 V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA,
 KATERI SO NAJBOLJŠI OD VSEH DRUGIH
 GLAVNA ZALOGA:
JOS. ŠTOKA-TRST

Glavno zastopstvo za Ljubljano in okolico
 ima trdka 878 10-8
Ivan Bonač v Ljubljani.

Glavno zastopstvo za Ljubljano in okolico
 ima trdka 878 10-8
Ivan Bonač v Ljubljani.

Ravnokar je izšla
Družinska pratika
 za leto 1902.

Družinska pratika dobi se na debelo
 in drobno v Ljubljani v teh-le trgovinah:
 Henda, Krisper, Petričič, U. Cotman na
 Mestnem trgu; Mičman v Hopitarjevih uli-
 cah, Schmitt pred Škofijo, Hordik v Pre-
 šernovi (Slonovi) ulici; pri Hučarji na
 Marijinem trgu; Jevnikar in A. Turk na
 Dunajski cesti, J. Petrič Sv. Petra cesta 2,
 A. Auer na Starem Trgu.

Sposobni kupčevalci,

priljubljeni za depozitirje pive ki mo-
 rejo položiti jamčevino in imajo dobra pri-
 poročila, se sprejmó takoj. 947 3-3
 Ponudbe sprejema upravnistvo »Slovenca«.

Štev. 1979.

961 1-1

Dobava kruha

za tukajšnje prisiljence oddala se bode za čas od 1. decembra 1901 do konca
 decembra 1902 na novo.

Ponudniki naj vložijo svoje postavno kolekovane pismene ponudbe do 25. oktobra
 1901 do 12. ure opoldne pri podpisnem ravnateljstvu.

Ponudbam priložiti je vadij v znesku 600 kron ali v gotovini ali v hranilnih knjigah.

Vodstvo deželne prisilne delalnice.

Ljubljana, dné 26. septembra 1901.

Prodá se 600 hektolitrov

Plešiviškega grozdja ali mošta

raznih vrst, popolnoma zdravo in zrelo grozdje po 26 K, mošt po 32 K,
 ponujata iz lastnega vinograda

brata Fran in Josip Horvat,
 vinogradnika v Plešivici,

pošta Jastrebarsko (Jaska) na Hrvatskem.

962 3-2

ANT. PRESKER
 krojač v Ljubljani,
 Sv. Petra cesta 5f. 16
 se priporoča pred. duhovščini
 v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
 iz trpežnega in solidnega
 blaga po nizkih cenah.
 Opozarja na veliko svojo zalogo
zgotovljene obleke
 posebno na haveloke v naj-
 večji izbiri po najnižjih cenah.
 Dobavitelj uniform avstrijskega društva
 železniških uradnikov. 7 70

Avgust Repič, sodar,
 Ljubljana, Kolesijske ulice šte. 16
 (v Trnovem)
 izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
 po najnižjih cenah. 679 26-13
 Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

MATTONLJEV
GISSHÜBLER
 naravna
 alkalična kislina

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim
 uspehom rabi pri boleznih:
 motenem prebavljenju,
 želodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti
 do jedi, zgagi itd., ter
katarih v sapilih,
 zasliženju, kašlju in hripavosti. (III.) 10 38

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn,**
 želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
 Prospekti zastonj in franko
 v Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
 specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jstvinami in
 vinom.
 Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u
 v Ljubljani.

Spodaj podpisani se uljudno priporočam
 prečastitim cerkvenim predstojnikom, kakor
 tudi slavnemu občinstvu v izdelovanje
kipov
 cerkvenega in posvetnega značaja. Kipi se
 izdelujejo iz različne tvarine, kot: marmorja,
 peščenca, lesa in gipsa. Delo zagotavljam
 točno in dovršeno. Cena delu primerna.
 Odličnim spopostovanjem 789 10-9
Ivan Zalar, kipar,
 Ljubljana, Kolodvorske ulice 34.

Tesarski pomočniki (cimpermani)
 se sprejmejo proti dobremu plačilu pri
Josip Lehner-ju, tesarskem mojstru v Ljubljani.

Št. 338/Pr.

965 2-1

Razpis službe.

Vsled sklepa izredne javne seje občinskega sveta z dné 17 sept. je pri mestnem
 magistratu popolniti na novo sistemizovano službo

pisarniškega kancelista

s prejemki 6. činovnega razreda, t. j. s plačo 1350 kron, z dejalnostno doklado 300 kron
 in pravico do dveh v pokojnino vstevnih 5letnic po 150 kron.

Za namestitev v pisarniški službi se od prosilca zahteva, da je z dobrim uspehom
 dovršil nižjo gimnazijo, nižjo realko ali kak drug zavod iste vrste in pa, da si je splošno
 usposobljenost za ta poklic zadobil z večletno prakso v kaki državni, deželni, občinski ali
 kaki zasebni pomožni pisarni in da se o tem izkaže z ugodnimi izpričevali.

Prednost se daje prosilcem, ki se izkažejo s srednješolskim zrelostnim izpričevalom
 ali pa z zrelostnim izpričevalom kacega drugega zavoda iste vrste.

Prosilci za omenjeno službo naj svoje pravilno opremljene prošnje vložijo pri pred-
 sedstvu mestnega magistrata

najkasneje do 31. oktobra 1901.

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se ne bodo vpoštevale.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
 dné 1. oktobra 1901.

FELIKS TOMAN

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26

priporoča svojo bogato zalogo

nagrobni spomenikov

od različnih in najtrpežnejših marmorov, od granita, črnega sijenita in labradorja, prevzame tudi vsako stav-
 beno kamnoseško delo po najnižji ceni. Posebno se priporoča prečastiti duhovščini na izdelovanje raz-
 ličnih cerkvenih umetno kamnoseških del, kakor altarjev, tabernakeljov, prižnic, obhajilnikov, krstnih
 in kropilnih kamnov in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd. in izgotovi tudi brezplačno
 potrebne načrte in proračune. Nadalje robnikov od granita, kakor tudi kook in plošč od porfirja za tla-
 kovanje trotovarjev.

Najceneja zaloga plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorjev.

936 6-3

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd.,
 vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

723 20-11

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. —
 Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter
 izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z veselo poštovanjem

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastonj.

Stanje hranilnih vlog:
 15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
 nad 300.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska
 na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik
 od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje
 po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti
 vsacega pol leta h kapitalu.

Rentni davek od vložnih obresti pla-
 čuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga
 zaračunila vlagateljem.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in
 potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno - hranilnične
 sprejemnice dobivajo se brezplačno.

833 (6)

IGNACIJ ČAMERNIK,

kamnosek v LJUBLJANI,

Komenskega ulice št. 28,

se priporoča prečastiti duhovščini in slavn. občinstvu v vsa v kamnoseški obrt vtejavajoča se dela, bodisi umetna cerkvena ali stavbinsko-strokovnjaška. — Največja zaloga najrazličnejših

nagrobni spomenikov

iz vseh vrst marmorjev, katere prodaja po izredno nizki ceni.

Opozarja tudi, da so le edino pri njem kupljeni grobni okviri trpežni proti vplivu vremena, za kar jamči.

893 6-3

Štajerska
ROGAČKA
KISELA VODA *Gempel in Styria* vrelec
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. 351 35-34

Prevzema izdelave celih opravljenih za neveste.

Ustanovljeno leta 1870.
Izdelovalnica perila za gospode, dame in otroke

le iz blaga od B. Schroll-a, Graumann-a in Siegel-a.
Nikako manjvredno tovarniško, marveč najskrbnejše domače delo.

Za izborna dela in najprejnejšo postrežbo jamči trdka

C. J. Hamann, Ljubljana,
Mestni trg št. 8,

Založnik perila raznih c. in kr. častniških uniform. zavodov.

Tu je v zalogi originalno dr. Gustav Jägerjevo volneno perilo, vsake vrste kopalno perilo, Pless-ovi, Hükel-ovi, Pichler-jevi klobuki iz dlake in lodna, najboljše v žokih, nogovih, kravatah, modroih in žepnih roboih, razno drugo modno in pleteno blago za gospode, dame in otroke itd. itd.

Lastna izdelovalnica predpasnikov, bluz, spodnjih kril, jutrjanih in spalnih sukenj itd.

Cene so v primeri z dobrimi blagi brez konkurence.

Izgotovitev opravljenih za novorojenke.

Ko bi se pripetilo, da bi kupce bil nezadovoljen s kakim pri meni kupljenim blagom, ga rad zamenjam ali pa na zahtevo vrnem denar.

1092 26-18

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakršno blago.

621 16

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenačelnimi uspehi izkušena in zagajeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahale.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu 770 (10)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani, A. Rant v Kranji, in lekarna „Pri anđelu“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Podpisana ima v zalogi najraznovidnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, korsetlje, prte id.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 566 52 19

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Domača umetalna steklarija

Av. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, zagajeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najprejnejšega do najfinijejšega.

Št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana trdk za stavbeno in umetno steklarstvo **AVGUST AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju s gotso arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotskih oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okraskih, strogo po gotskih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpajočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu s mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmernne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer s malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborna zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

737 52-10

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

1098 40-33

4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Dunajska borza.

Dne 4. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	88-50
Skupni državni dolg v srebru	98-40
Avstrijska zlata renta 4½	118-60
Avstrijska krona renta 4½, 200 kron	95-50
Ogerska zlata renta 4½	118-40
Ogerska krona renta 4½, 200	92-70
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1630 —
Kreditne delnice, 160 gld.	617 25
London vista	239 02½
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-25

20 mark	23-40
20 frankov (napoleonov)	19-00
Italijanski bankovci	91-95
C. kr. cekini	11-81

Dne 4. oktobra.

3-2½ državne srečke l. 1854, 250 gld.	189 50
5½ državne srečke l. 1860, 100 gld.	170 —
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	212 —
4½ zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	94-90
Tisne srečke 4½, 100 gld.	143 —
Dunavske vravnjavne srečke 5½	256-75

Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	105-50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4½	94-25
Priporočne obveznice državne železnice	427 —
južne železnice 3½	338-50
južne železnice 5½	120 10
dolenjskih železnice 4½	—

Kreditne srečke, 100 gld.	396-50
4½ srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	500 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	46 —
Ogerskega	23-75
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	15-75
Rudolfove srečke, 10 gld.	55 —

Salmove srečke, 40 gld.	234 —
St. Genois srečke, 40 gld.	270 —
Waldsteinske srečke, 20 gld.	396 50
Ljubljanske srečke	63 50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	261 —
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	5495 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	800 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 50
Splošna avstrijska stavbinska družba	125 —
Montanska družba avstr. plan.	343 —
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	422 —
Papirnih rubljev 100	253 37

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izzrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
1., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, 1., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.